

2019-6

3. december 2019

Nal. nr./j.nr.: 2017-909-0014

All. nr./brevnr.: 64809

Sull./sagsbeh.: FH/jh

Pineqartoq: Aalajangiinerup

nalunaarutigineqarnera, pi-

sortanit ikiorsiissutit

Pisortanit ikiorsiissutinik allanngueq aalajangiineruvoq suliami illua'tungiusumut toqqartumik nalunaarutigineqartus-saq

Kommunimi innuttaasup inuuniarnermut ikiorsiissutisiasinnaasaasa tunaartarisassatut aningaasartaat Kommuneqarfik Sermersuup 1. januar 2015-imi ikililerpai. Tunaartarisassatut aningaasartanik ataatsimut ikililerineq Nuuk Ugeavisimi eqqaaneqarpoq.

Innuttaasooq 2014 tamaat inuuniarnermut ikiorsiissutisiasarsimasooq tamanna tunngavigalugu inuuniarnermut ikiorsiissutit aningaasartaannik ikilisanik 12. januar 2015-imi tunineqarpoq. Innuttaasup ikililerineq ikililerinermillu ilisimatinneqarsimanninnini Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa.

Naammagittaalliut Ombudsmandip Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut ingerlateqqillugu nassiuppaa, kommunillu ikililerineq pillugu aalajangiinera Naammagittaalliuteqartarfiup 2017-imi majimi aalajangiusimavaa.

Innuttaasup ikililerinermik nalunaarfigineqarnerani periaaserineqarsimasumik nammineerluni misissuiffiginnineq Ombudsmandip tamatuma kingornatigut aallartippaa.

Ombudsmandip misissuineq tunngavigalugu paasinninnera unaavoq innuttaasup inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 2015-imi januarimi ikililerineq tassaasooq suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangi-

nermik oqartarnertut aalajangiineq. Aalajangiineq imarisamisut sunniuteqassaguni innuttaasumut toqqartumik nalunaarutigineqartussaasimavoq. Kommuniq aalajangiinermik innuttaasumut oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaaruteqarsimannginnera Ombudsmandip tunngaviutippaa.

Ombudsmandilli imatut paasivaa innuttaasup ikililerinermik allatut iliornikkut ilisimatinneqarsimanagera kommunip suliamik suliarinninnermini pingaartillugu isiginiarsimagaa; ilaatigut Nuuk Ugeavisimi eqqartuinikkut, innuttaasullu inuuniarnermut ikiorsiissutit aningaasartaannik ikilisanik tigusaqarneratigut.

Ombudsmandilli paasinninnera unaavoq Nuuk Ugeavisimi eqqartuineq aningaasanillu ikilisanik tigusineq innuttaasooq ikililerineq pillugu aalajangiinermik nalunaarfigineqarsimangersooq naliliinermut sunniuteqanngitsut.

Innuttaasooq ikililerineq pillugu aalajangiinermik nalunaarfigineqarsimanngimmat innuttaasup inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerneqarnerat Ombudsmandip inatsiseqartitsinermik atuuttumik unioqqutitsinertut isigaa.

Ombudsmandi eqikkaalluni inerniliivoq Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnerat isorisarialerujussuusoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Ombudsmandi 2019-imi novemberimi paasitippaa suliaq Ombudsmandip oqaaseqaatigigallagaa tunngavigalugu suliareqqinniarini.

Taamaattumik Ombudsmandi inaarutaasumik oqaaseqaammuni allappooq Naammagittaalliuuteqartarfiup nutaamik aalajangiinissaa utaqqimaarniarini.

(Oqaaseqaat 3. december 2019-imeersoq, j.nr. 2019-909-0014)

Ombudsmandip oqaaseqaataa:

1. Aallaqqaasiut

1.1. Suliaq manna nammineerlunga misissuiffigaara. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi § 15, imm. 1 innersuussutigaa.

Suliami pineqartoq tassaavoq A-p pisortanit ikiorsiissutitut tigusartagaasa ilaannik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi januarimi ikililerisimanera. Kommunip ikililerisoqarnissaa pillugu aalajangiinera eqqortuusooq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 2017-imi aalajangiivoq.

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerannik ilisimatinneqarnerani periaaseq misissuininni aallunniarlugu aalajangerpunga.

Taamaalillunga ikiorsiissutit A-mut tunniunneqartut naatsorsorneqarnerat isummerfiginiangilara.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 2017-imi aalajangiinerani ikiorsiissutit ikililerneqartut inuuniarnermut ikiorsiissutitut taaneqarsimapput – taamaattumillu taaguut taanna uanga tulliuttuni aamma atorpara.

Danmarkimi atuakkiat allaaserisallu aamma Folketingip Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka, tassami immikkoortuni taakkunani Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavik pingaarnerusutigut assigimmagu, tamannalu innersuussutitut taaneqartunit erserpoq.

1.2. Suliaq pillugu oqaaseqaataagallartoq Kommuneqarfik Sermersuumut aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 3. oktober 2019-imi nassiuppara. Tassani ilaatigut imatut allappunga:

“Paasinninnerigallagara unaavoq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 2015-imi januarimi ikililerineq suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiinerusoq. Aalajangiineq taanna imarisamisut sunniuteqassaguni A-mut nalunaarutigineqarsimasussaavoq.

Suliap ingerlasimaneranik paasinninnerigallagara aammattaaq unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup inuuniarnermut ikiorsiissutit najoqqutassatut aningaasartaannik ataatsimut ikilileriniarnera tamanna sioqqullugu Nuuk Ugeavisimi eqqaaneqarsimasoq. A-li inuuniarnermut ikiorsiissutisiat ikililerniarneqarnerannik oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarfigineqarsimanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu paasinninnerigallagara unaavoq A inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerinissaq pillugu aalajangiinermik Kommuneqarfik Sermersuumit nalunaarfigineqarsimanersoq apeqqummi Nuuk Ugeavisimi eqqartuineq imaluunniit inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililat tunniunneqarnerat sunniuteqanngitsut.

Paasinninnerigallagara unaavoq aalajangiinermik inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik piusoqanngimmat A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi ikililerinera inatsiseqartitsineranut atuuttumut naapertuutinngitsoq. Taamaattumik paasinninnerigallagara aamma unaavoq kommunip aalajangiinerata eqqortuuneranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tamatuma kingornatigut suliameq aalajangiinera inatsiseqartitsineranut atuuttumut aamma naapertuutinngitsoq.

Ataatsimut isiginnillunga paasinninnerigallagara unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliameq sularinninnerat isorisarialerujussusoq.”

Oqaaseqaatigallagara tunngavigalugu Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaataa (oqaaseqaat 22. oktober 2019-imeersoq) aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaataa (oqaaseqaat 11. november 2019-imeersoq) tiguakka. Oqartussaasut oqaaseqaatigallagara pillugu oqaaseqaataat suliap ingerlasimaneranik allaaserinninnerup oqaaseqaammut tulluuttup naggataa'tungaani issuarneqarput.

Oqaaseqaatilli taakkua Kommuneqarfik Sermersuumik aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmik isornartorsiunerma allanngortinnissaanut pissutissaqalersinngilaannga. Tulliuttuni paasinninnera pillugu sukumiinerusumik nassuiaateqarpunga.

1.3. Siullermik suliap ingerlasimanera (immikkoortumi 2-mi), oqaaseqaatigigallakkannut malittarisassatigut tunngavigisaq (immikkoortumi 3-mi) oqartussaasullu suliamik paasinninnerat (immikkoortuni 4-mi 5-imilu) eqik-karpakka.

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerannik Kommuneqarfik Sermersuup A-mut nalunaaruteqarnermini periaasianik uanga nalilinnera immikkoortumi 6-imi allaaseraara. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup apeqquummik taassuminnga naliliiviginninnera tamatumunnga atatillugu aamma iserfigaara.

Tassunga uiggiullugu oqaatigaara suliamik suliarinninninni Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaataat tigugikka, suliani pisortanit ikiorsiissutitut tunngasuni Kommuneqarfik Sermersuup sutigut aalajangiisarnera oqartussaasut taakkua nassuiaataannik imallit. Oqartussaasut oqaatigisaasa ilaasa oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaannga. Oqaaseqaatit taakku immikkoortumi 6.7-imiipput.

Suliap ingerlasimaneranik allaaserinninneq oqaaseqaammut tulliuvoq.

2. Suliap ingerlasimanera naatsumik

Suliaq imatut pasivara A pisortanit ikiorsiissutitut Kommuneqarfik Sermersuup 2015 sioqqullugu piffissami sivilunerusumi pisartagaqarsimasoq. Taamaalilluni A-p 2014-imi 1.014 kr.-t inuuniarnermi ikiorsiissutitut ullut 14-ikkaarlugit tigusarsimavai.

Aammattaaq uanga paasinninnera unaavoq kommunimi innuttaasut pisortanit aallaavittut ikiorsiissutisiaasa aningaasartaasa najoqqutassatut amerlassuserisinnaasaat Kommuneqarfik Sermersuup 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililersimagai. Aningaasartat najoqqutassatut amerlassusiinik ataatsimut ikililerineq taanna Nuuk Ugeavisimi eqqartorneqarsimavoq.

A eqqarsaatigalugu imaappoq ullut 14-ikkaarlugit 1.014 kr.-nik pisartagaqarsimagaluarluni 1. januar 2015 aallarnerfigalugu 775 kr.-nik pisartagalersimasoq. Pisartakkat ikililat taakku A-p 12. januar 2015-imi siullermeerluni tiguai.

Imatut paasivara Kommuneqarfik Sermersuup najoqqutassatut aningaasartaliussaanut nutaanut takussutissiaq A-p kommunimit 2015-ip aallartisimalernerani tigusimagaa.

Oqaaseqaatigigallakkanni allappunga paasinninnerigallagara unaasoq ikililerinermik aalajangiineq pillugu nalunaarut A-p oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit tigusimangikkaa. Suliami allagaatini Kommuneqarfik Sermersuumit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit tigusanni allakkatigut aalajangiinerup assilinerata aalajangiinerulluunniit oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarnera pillugu allakkiap assilinerata nassaassaanginnerat innersuussutigaa.

Oqaaseqaatit Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uannut kingusinnerusukkut nassiussat imatut paasivakka tamanna kommunip Naammagittaalliuuteqarfiullu assortungikkaat. Tulliuttuni immikkoortut 4 aamma 5 innersuussutigaakka, oqartussaasullu isumaat pillugit taakkunani sukumiinerusumik nassuiaateqarpu-nga.

Taamaattumik tunngaviutippara A inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerineq pillugu aalajangiinermik nalunaarfigineqarsimangitsoq.

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutit kommunimit tigusami ikililernerqarsimane-
rat uannut 26. januar 2015-imi naammagittaalliuutigaa. Ikililerinerineq
taanna pillugu ilisimatinneqarsimanginnini aamma naammagittaalliuutigaa.

Naammagittaalliuut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut i-
ngerlateqqillugu 13. februar 2015-imi nassiuppara. Allakkanni ilaatigut o-
qaatigaara Naammagittaalliuuteqartarfiup isummerfiginninnera Kommune-
qarfik Sermersuumi pisortanit ikiorsiissutisisartunut allanut sunniuteqarsin-
naasoq, taamaattumillu Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigalugu suliami
aalajangiinnermi assilineru uannut nassiuteqqullugu.

Suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 17. maj 2017-imi
suliaraa. Kommunip aalajangiinnera Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangi-
usimavaa. Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiinnermini ilaatigut allappoq
"Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq Kommune-
qarfik Sermersuup aalajangerneru eqqortuuvoq."

Aalajangiinnerup assilineru Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup
uannut nassiuppaa, Kommuneqarfik Sermersuullu aamma Isumaginninner-
mi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnerannik nammineer-
luni misissuiffiginninneq tamatuma kingornatigut aallartippara. Suliami alla-
gaatit oqaaseqaatillu arlallit oqartussaasunit taakkunanga marlunnit tama-
tumunnga atatillugu pissarsiaraakka.

3. Inuuniarnermut ikiorsiissutit allannguutaannik nalunaaruteqar- tarneq pillugu malittarisassat

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit malittarisassat Kalaallilluunniit Nunaanni alla-
tigut inatsisiliorneq innuttaasup inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa allanngor-
tinneqarnerat ingerlatsiviup innuttaasumut nalunaarutigissagaa aalajanger-
sakkamik erseqqivissumik imaqanngillat.

Allannguneq aalajangiinertut pissuseqarpat manna ingerlatsineq pillugu i-
natsiseqartitsinnermi nalinginnaasumik ilimagineqartarpoq, tassalu aalaja-

ngiineq imarisamisut sunniuteqassaguni aalajangiinermi pineqartumut namminermut toqqartumik nalunaarutigineqassasoq. Inatsisilerineq pillugu atuakkiani allaaserisanilu tamanna ilaanni imatut allaaserineqartarpoq aalajangiineq eqqortumik nalunaarutigineqassasoq tamanulluunniit ilisimatitsissutigineqassasoq.

Aalajangiinermik oqartarnerup qanoq paasineqarnissaa ilaatigut pisortani suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 2 pillugu oqaaseqaatini nassuiarneqarpoq. Tassanga erserpoq "aalajangiiffigineqarsimasunik aalajangiiffigineqarumaartunilluunniit" oqarnermi eqqarsaatigineqar[toq] suliassanik inatsisinut tunngasunik, tassa imaappoq oqaaseqaatissanik suliaqarneq, taakkunuuna aalajangerniarlugu suliassanngortumi qanoq ilioraanni eqqortuliornerussasoq."

Aalajangiineq allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit aallaavittut nalunaarutigineqarsinnaavoq.

Aalajangiineq aalajangiinermi pineqartumut nalunaarutigineqanngippat tassani pineqartoq tassaavoq inatsiseqartitsinikkut amigaat annertoq, taamaalillunilu aalajangiineq atuussinnaassuseqarani. Aalajangiinermi pineqartup aalajangiinerup imarisaanik allatut iliorluni paasisaqarsimanera tassani apeqqutaanngilaq/sunniuteqanngilaq.

Eqqartuussut Ugeskrift for Retsvæsen 1989.442/2H-mi naqinneqarsimasoq ilaatigut innersuussutigaaaraa. Jørgen Steen Sørensenip eqqartuussut En højesteretsdom om kundgørelse af forvaltningsakter (Ingerlatsinermi aalajangiinerit nalunaarutigineqarnerat pillugu eqqartuussiviit qullersaata eqqartuussutaa) Ugeskrift for Retsvæsen 1990.B193-imi naqinneqarsimasoq pillugu oqaaseqaataa tassunga uiggiullugu aamma innersuussutigaaara.

Eqqartuussiviit qangaanerusoq periaasiannit eqqartuussutit Ugeskrift for Retsvæsenet 1953.242H-mi aamma Ugeskrift for Retsvæsenet 1934.271H-mi eqqaaneqarsimasut aammattaaq innersuussutigaakka.

Suliat 2010-mi ukiumoortumik nalunaarutima qallunaatuuani quppernerna 39-mi tulliinilu aamma kalaallisuuani quppernerna 48-mi tulliinilu naqinneqarsimasut aamma 2000-imi ukiumoortumik nalunaarutima qallunaatuuani quppernerna 83-imi tulliinilu kalaallisuanilu quppernerna 106-imi tulliinilu naqinneqarsimasut aamma innersuussutigaakka.

Taakkua saniatigut inatsisilerineq pillugu atuakkiaasarsimasut innersuussutigaakka, matumani Niels Fengerip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi) kapitali 15, pingaartumik qupperneq 660, Steen Rønsholdtip atuakkiaanni Forvaltningsret – Retssikkerhed, Proces, Sagsbehandling-imi (2018-imeersumi) tallimassaanik naqitertinneqartumi quppernerit 496 tulliilu, Sten Bønsingip atuakkiaanni Almindelig Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi) sisamassaanik naqitertinneqartumi quppernerit 235 tulliilu, Jon Andersenip atuakkiaanni Forvaltningsret – Sagsbehandling, Hjemmel, Prøvelse-mi (2017-imeersumi) qulingiluassaanik naqitertinneqartumi qupperneq 123, Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret – Sagsbehandling-imi, (2014-imeersumi) arfineq aappassaannik naqitertinneqartumi quppernerit 325 tulliilu, Niels Fengerip atuakkiaanni Forvaltningsloven med kommentarer-mi (2013-imeersumi) siullermik naqitertinneqartumi qupperneq 610 aamma Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2002-meersumi) aappassaannik naqitertinneqartumi quppernerit 602 tulliilu aamma 857 ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatai 2016-33, 2011 18-1 aamma 2009 20-4 Folketingip Ombudsmandiata nittartagaani (www.ombudsmanden.dk-mi) atuarneqarsinnaasut aammattaaq innersuussutigaakka. Kiisalu oqaaseqaatit arlallit Folketingip Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarutaani ilanngunneqartarsimasut innersuussutigaakka, matumani 2006-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 414 tulliilu, 2005-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 434 tulliilu, 2000-imi ukiumoortumik nalu-

naarummi quppernerit 320 tulliilu, 1994-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 265 tulliilu aamma 1983-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 251 tulliilu ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

4. Kommuneqarfik Sermersuup suliamik paasinninnera

4.1 Suliap Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi suliarineqarnerani Naammagittaalliuuteqartarfiup Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaa suliaq pillugu nassuiaateqaqqullugu. Kommuni nassuiaammi 6. juni 2016-imeersumi ilaatigut allappoq A-p pisortanit ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerannik ilisimatinneqarsimannginnini naammagittaalliuutigisimaa. Kommunip tassunga uiggiullugu ilaatigut makku oqaatigai:

“Kommunip pisortanit ikiorsiissutit allangortinneqarnerannik innuttaasunut nalunaaruteqarsimannginnera eqqunngilaq. Pisortanit ikiorsiissutisiat ikinnerusunik aningaasartaqalersillugit ikilileriffigineqarnerat kommunip innuttaasunut ugeavissikkut qangarsuarli nalunaarutigisimavaa. Allanguut 01.01.2015 aallarnerfigalugu atuutilerpoq.” (Ombudsmandeqarfirmi nutsigaavoq)

4.2. Suliamik suliarinninninni oqaaseqaatit pingasut Kommuneqarfik Sermersuumit pissarsiaraakka. Qinnuteqaatit aalajangiinerillu suut suliamiinersut kommunimut ilaatigut apeqqutigaa.

Taamaalillunga Kommuneqarfik Sermersooq allakkatigut 27. juni 2019-imeersutigut qinnuigaara tulleriinneri malillugit aningaasartanik ikililerineq sioqqullugu tunniussineq kingulleq aamma aningaasartanik ikililerinerup kingornatigut tunniussineq siulleq A-p qinnuteqaataanik sunik aamma kommunip aalajangiinerinik sunik tunngaveqarnerat pillugu nassuiaateqaqqullugu. Kommuni aammattaaq qinnuigaara qinnuteqaatit taakku qanga tunniunneqarsimanersut aalajangiinerillu qanga pisimanersut paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaammi 15. august 2019-imeersumi imatut akivaanga:

“Inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussinerit tamarmik immikkut pisarput innuttaasoq pillugu massakkut paasissutissat tunngavigalugit, matumani Majoriami suliffissarsiortutut naqitsisimaneq/nalunaarsorneqarsimaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Paasissutissat taakku qinnuteqaatitut suliarineqartarput. Paasissutissallu taakku tassaapput tunniussinerit tunngaviusut. Apeqqutip akineqarnera eqqarsaatigalugu A-p suliffissaaleqisutut/suliffissarsiortutut nalunaarsorneqarnera pillugu takussutissiaq inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussisoqassappat erseqqissumik piunasaqaataasoq suliamut ilanngussatut 5-itut ilanngullugu nassinneqarpoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Oqaaseqaat taanna aalajangiinerit suut aningaasartanik ikililerineq sioqqullugu aamma ikililerinerup kingornatigut inuuniarnermut ikiorsiissutinik A-mut tunniussinerit tunngaviusimanerat pillugu paasissutissanik imaqqanngilaq.

4.3. A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililernerneqarnerannik Kommuneqarfik Sermersuup A-mut nalunaaruteqarnermini periaasia pillugu paasissutissat arlallit suliamik suliarinninninni aamma pissarsiariniarsimavakka.

Kommuneqarfik Sermersooq allakkatigut 6. februar 2019-imeersutigut ilaatigut qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommunip paasinninnera unaanersoq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerineq tassaasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiineq, inuuniarnermut ikiorsiissutinik ikililerinerup A-mut qanoq iliorluni nalunaarutigineqarnera kiisalu kommuni periaatsimut toqqarneqartumut atatillugu inatsiseqartitsinikkut sutigut isumaliutersuuteqarsimansoq.

Oqaaseqaammi 15. marts 2019-imeersumi Kommuneqarfik Sermersooq ikililerinerup aalajangiinertut pissuseqarneranik apeqqut pillugu ilaatigut imatut akivoq:

“A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerineq immini 2015-imi nalinginnaasumik sullissinerup ataatsimut qaffasissusiata naalakkersuinikkut aalajangerne-

qartup malitsigaa, A-lli inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunineqarnissaanik aalajangiineq immi akuersaartuulluni.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni A-p ikililerinermik nalunaarfigineqarnerani periaaseq pillugu tamatumani saniatigut ilaatigut imatut allappoq:

“A qinnuteqaammuni ilalernerqarsimanerminik oqaasiinnartigut ilisimatinneqarsimavoq, ikiorsiissutinillu tiguisalernerata tamanna aamma ikorfartorpaa. A pillugu suliami aalajangiinerup allakkatigut tiguneqarnissaanik taanna kissaateqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq, tak. pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi §§ 22-23.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiai 2015-imi januarimi ikililerneqarniartut aalajangiisoqarsimanera kommunip A-mut nalunaarutigisimagaa Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarnerisooq tamatumani kingornatigut paasiuminaatsippara. Taamaattumik kommuni allakkatigut 27. juni 2019-imeersutigut ilaatigut qinnuigaara manna pillugu sukumiinerusumik nassuiaateqaqqullugu, tassalu A inuuniarnermut ikiorsiissutisiami 2015-imi januarimi ikililerneqarnerat pillugu aalajangiinerminik nalunaarfigineqarsimaguni qanoq iliorluni qangalu kommunimit nalunaarfigineqarsimanersoq.

Kommuneqarfik Sermersuup ilassutaasumik oqaaseqaat 15. august 2019-imi ullulernerqarsimasooq uannut tamatumani kingornatigut nassiuppaa. Ikililerineq pillugu paasissutissat kommunip siusinnerusukkut nassiussimasani tassani innersuussutigai.

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa 2015-imi januarimit ikililerneqarnerannik aalajangiineq kommunip A-mut nalunaarutigisimagaa Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarnerisooq suli paasiuminaatsippara. Taamaattumik oqaaseqaataagallartoq suliariniarlugu aalajangerpunga, taamaalilluni kommuni uanga suliamik paasinninnik isummerfiginninnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

4.4. Oqaaseqaatigigallagara Kommuneqarfik Sermersuumut 3. oktober 2019-imi nassiuppara. Tassani ilaagut allappunga paasinninnerigallagara unaasoq A ikililerineq pillugu aalajangiinermik oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarfigineqarsimanngitsoq.

Kommuneqarfik Sermersuup suliaq pillugu oqaaseqaataa nutaaq tamanna tungavigalugu tiguara. Kommuni oqaaseqaammi tassani 22. oktober 2019-imi ullulernerqarsimasumi ilaatigut imatut allappoq:

“Pisortanit ikiorsiissutit pillugit aalajangiinivinnik pisariaqartitsisoqarnera kommunip eqqumaffigaa, suliassaqarfimmilu tassani qarasaasiakkut ilusiliusseq nutaaq ineriartortilerparput, tassanilu pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqaatinut atatillugu inuit ataasiakkaarlugit aalajangiinissamut periarfissaqalersussaavugut.

Kiisalu innuttaasut qarasaasiakkut allakkanik nassiussisarnerup atorneqalerneranut atatillugu aalajangiinernik qarasaasiakkut tigusaqartarnissaminnut periarfissaqalissapput.

Aningaasartat siunissami allangortinneqarnerini aalajangiinernik innuttaasut eqqorneqartut ataasiakkaarlugit nassiussuisoqartarnissaa immikkut eqqumaffigini- arparput.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Oqaaseqaat taanna suliaq A-mut tungasoq pillugu paasissutissanik imaqaqqanngilaq. Taamaalilluni oqaaseqaat paasissutissanik aalajangiinernut Kommuneqarfik Sermersuup A-mut nalunaarutigisimasinnaasaanut tungasunik aamma imaqaqqanngilaq.

Naatsorsuutigaara suliamik paasinnineq oqaaseqaatigigallakkanni oqaatigisara kommunip isumaqatiginngippagu Kommuneqarfik Sermersuup tamatuminnga ilisimatissimassagaluaaraanga. Taamaattumik aamma naatsorsuutigaara A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerat pillugu aalajangiinermik nalunaarfigineqarsimannginneranik uanga oqarnera Kommuneqarfik Sermersuup isumaqatigigaa.

5. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik paa-sinninnera

5.1. A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerannik Kommuneqarfik Sermersuup A-mut nalunaaruteqarnerani periaaseq pillugu apeqqutit arlallit suliamik suliarinninninni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aammattaq apeqqutigaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkatigut 23. juli 2018-imeersutigut ilaatigut imatut akivaanga:

“A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerat A-mut namminer-mut nalunaarutiginaagu, pisortanilli ikiorsiissutit aningaasartaasa ataatsimut ikililerniarneqarnerisa Kommuneqarfik Sermersuumit ugeavisikkut nalunaarutigineqarnerat eqqarsaatigalugu innuttaasut Kommuneqarfik Sermersuumi ikililerinnermit eqqorneqartussat toqqarlugit nalunaarfigineqarsimasuuppata tamanna pissusissamisoornerpaasimassagalarpoq. Aalajangiineq 12. januar 2015-imeersoq Kommuneqarfik Sermersuumit aalajangiinerup kingunitsiannuatigut A-mut toqqartumik nalunaarutigineqarpoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisuma ilaata Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 13. september 2018-imi sianerfigaa, Naammagittaalliuuteqartarfimmullu malugeqqullugu oqaatigalugu aalajangiineq 12. januar 2015-imeersoq pillugu uppernarsaat suliami allagaatini Ombudsmandeqarfiup taamani tigusaani ilaangitsoq.

Suliami ilassutaasumik oqaaseqaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq taanna tunngavigalugu uannut 31. oktober 2018-imi nassiuppa. Tassannga ilaatigut makku erserput:

“Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinerata 2015-imi januarimeersup assilinnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nassiussinnaanngilaa. Kommunip allattoqarfimmut akissutaanit 6. juni 2016-imeersumit ersertutut kommuni A-mut allakkatigut aalajangiinermik suliarinnissimangilaq.

Allakkatigut aalajangiineq amigaatigineqaraluartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik naliliivoq suliaq suliarineqarsinnaasoq. [...]

Allakkatigoortitsisoqarnissaa inatsisikkut piumasaqaataangimmat naammagittaalliuutit tamaasa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sapinngisamik suliariniartarpai, matumani oqaasiinnartigut aalajangiinerit aamma ilanngulugit eqqarsaatigalugit.” (Ombudsmandeqarfirmi nutsigaavoq)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilassutaasumik oqaaseqaataa A inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililernerqarnissaannik aalajangiinerimik oqaasiinnartigut ilisimatinneqarsimasoq Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqartoq erseqqissumik oqarnermik imaqaanngilaq. Naammagittaalliuuteqarfiulli oqaasiinnartigut aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit suliarisarai Naammagittaalliuuteqartarfik oqaaseqaammi nassuiaavoq.

Taamaattumik oqaaseqaatigigallakkanni allappunga uanga paasinninnera unaasoq Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqartoq A aalajangiinerimik oqaasiinnartigut nalunaarfigineqarsimasoq. Aamma allappunga Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnerata suna tunuliaqutarineraa paasiuminaatsikkiga.

Oqaaseqaatigigallagara tunngavigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup pingajussaanic oqaaseqaataa tiguara. Naammagittaalliuuteqartarfik oqaaseqaammi 11. november 2019-imi ullulernerqarsimasumi ilaatigut imatut allappoq:

“Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnermini makku tunngaviutippai, tassalu kommuni suliamik suliarinnikkami aalajangiisimasoq, taanna A-mut oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarsimasoq, inuuniarnermullu ikiorsiissutinik tunniussisoqarsimasoq. Aalajangiinerup oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarnera pillugu allakkiamik nalunaarsuiffimmi peqaannginnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup eqqumaffigaa.

A-p naammagittaalliuutaa 26. januar 2015-imeersoq Ombudsmandip oqaaseqaa-taa tunngavigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliareqqi-lerniarpaa." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Immikkoortumi 2-mi oqaatigineqartut imatut paasivara A-p inuuniarner-mut ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerat pillugu aalajangiinermik oqaa-siinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarfigineqarsimannginneranik uanga o-qarnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup assortunngikkaa.

6. Uanga suliamik naliliinera

6.1. Kommuneqarfik Sermersuup inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililernerqar-nerannik A-mut nalunaaruteqarsimaneranik apeqquummik uanga naliliininni ikililerineq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiinerunersoq ilaatigut apeqqutaavoq.

Imatut paasivara Kommuneqarfik Sermersuup paasinninnera unaasoq kom-muni ikililerineq sioqqullugu aalajangiisimasoq A inuuniarnermut ikiorsiissu-tisisinnaatitaasoq. Aalajangiinerup taassuma imarisarpiaa paasiuminaatsip-para, imatulli paasivara aalajangiineq taanna kommunip A-mut nalunaaruti-gisimagaa.

Ikililerinerli immi aalajangiinertut pissuseqartoq Kommuneqarfik Sermer-sooq aamma isumaqarnerasoq paasiuminaatsippara. Ikililerineq kommunip a-peqqummik taassuminnga paasinninnera malillugu kommunip oqaaseqaam-mi 15. marts 2019-imeersumi allataatut "nalinginnaasumik sullissinerup a-taatsimut qaffasissusissaata naalakkersuinikkut aalajangerneqartumut ma-littaaanera" qanoq sunniuteqarnerasoq aamma paasiuminaatsippara.

Imatulli paasisariaqarpara suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuute-qartarfiup paasinnineq una aallaavigalugu suliarisimagaa, tassalu A-p inuu-niarnermut ikiorsiissutisiaanik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi janua-rimi ikililerinera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangii-nermik oqartarnertut aalajangiinerusoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik tamatumani isumaqatigaa-
ra.

Tamanna inatsisilerineq pillugu atuakkiaasartuni allaaserisanilu nalinginnaa-
sumik paasinninnermut aamma naapertuuppoq.

Jon Andersenip atuakkiaani Socialforvaltningsret-imi (2010-meersumi) pi-
ngajussaanik naqitertinneqartumi qupperneq 194 isumaginninnermik inatsi-
seqartitsinermik aalajangerit suut aalajangiinertut isigineqarnerannik su-
kumiinerusumik allaaserinnittoq tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa-
ra. Niels Fengerip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi)
quppernerit 76 tulliilu aammattaaq innersuussutigaaq.

Suliaq Folketingip Ombudsmandiata 2005-imi ukiumoortumik nalunaarutaa-
ni quppernemi 434-mi tulliinu naqinneqartoq aamma innersuussutigaaq.

6.2. Immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartut inatsiseqartitsinikkut tunnga-
vik manna atuuppoq, tassalu aalajangiineq imarisamisut sunniuteqarsinnaa-
lissaguni aalajangiinnermi pineqartumut toqqartumik nalunaarutigineqarsi-
massasoq. Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq A inuuniarnermut iki-
orsiissutisiami ikililerniarneqarnerat pillugu aalajangiinnermik nalunaarfigine-
qarsimanersoq.

Immikkoortumi 2-mi oqaatigineqartut manna tunngaviutippara, tassalu A
ikililerineq sioqqullugu oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit aalajangiinnermik
tigusaqarsimanngitsoq.

6.3. Imatulli paasivara A-p ikililerinnermik allatut iliorluni ilisimatinneqarsi-
manera Kommuneqarfik Sermersuup suliamik suliarinninnermini pingaartil-
lugu isiginiarsimagaa.

Siullertut, Kommuneqarfik Sermersuup Isumaginninnermi Naammagittaal-
liuteqartarfimmut oqaaseqaataa 6. juni 2016-imeersoq imatut paasivara

kommunip suliamik suliarinninnermini manna pingaartillugu isiginiarsimagaa, tassalu pisortanit ikiorsiissutit najoqqutassatut aningaasartaannik kommunip 2015-imi januarimi ataatsimut ikililerinera Nuuk Ugeavisimi eqqartorneqarsimasoq.

Uanga paasinninnera unaavoq eqqartuineq taamaattoq inuuniarnermut ikiorsiissutisiat ikililernerneqarnissaannik aalajangiineq pissusissaatut A-mut nalunaarutigineqarsimanersoq apeqqummik naliliinermut sunniuteqanngitsoq. Taamaalilluni tusagassiutini eqqartuineq aalajangiinerup toqqartumik nalunaarutigineqarneranut taarsiunneqarsinnaanngilaq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaataa 11. november 2019-imeersoq imatut paasivara apeqqummik taassuminnga uanga paasinninnera Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaqatigigaa.

Suliaq Folketingip Ombudsmandiata 1999-imi ukiumoortumik nalunaarutaa-ni quppernemi 453-imi tulliinilu naqinneqartoq ilaatigut innersuussutigaa-ra. Suliami pineqarpoq peqqusissut taamaallaat majuartarfeqarfimmi allagarsi-ussinikkut nalunaarutigineqarsimasoq. Ombudsmandi "ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit nalinginnaasut" innersuussutigalugit isuma-qarpoq peqqusissut taanna pissusissaatut nalunaarutigineqarsimanngitsoq. Ombudsmandip tamatumunnga uigiullu ilaatigut makku oqaatigai:

"Tamatumma ingerlatsinermi aalajangiineq ingerlatsinermi aalajangiiner-mi pineqartumut toqqartumik nalunaarutigineqartussaamera ingerlatsinermilu aalajangi-i-nerup innuttaasunik pissusaaffiliisumik peqqusissutaasup piffissami aalajangi-i-nermi pineqartumut pissusissaatut nalunaarutigineqarnermi nalaani aatsaat sun-niuteqalertarnera nassatarai. Taamaalilluni aalajangiinermi pineqartoq nammineq aalajangiinermik nalunaarfigineqassaaq. Innuttaasup ingerlatsinermi aalajangi-i-nermik pissusissaatut nalunaarutigineqarsimanngitsumik allatut iliorluni paasisa-qarnera pineqartup inatsiseqartitsinikkut inissisimaneranut sunniuteqanngilaq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

6.4. Aappaattut, Kommuneqarfik Sermersuup uannut oqaaseqaataa 15. marts 2019-imeersoq imatut paasivara A-p inuuniarnermut ikiorsiissutinik

aningaasartai ikilisanik tigusaqarsimanagera kommunip suliamik naliliineranut aamma sunniuteqarsimasoq.

Tamanna imatut paasivara Kommuneqarfik Sermersuup apeqquummik taasumingga naliliinera kommunip suliani taamaattuni qaqugukkut nalinginnaasumik aalajangiisoqartarnersoq paasinninneranut ataneqartillugu isiginiarneqassasoq. Oqartussaasut oqaaseqaataat aallaavigalugit imatut paasisariaraqpara Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnerat unaasoq kommunip inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussineri tamarmik immikkut kommunip pisut ataasiakkaarlugit aalajangiinera tunngavigalugu nalinginnaasumik pisartut.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaataa 23. juli 2018-imeersoq aamma Naammagittaalliuuteqartarfiup sulisumalu ilaata oqarasuaatikkut 13. september 2018-imi malitseqartitsiviusumik oqaloqatigiinnerat kiisalu Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaataa 15. marts 2019-imeersoq innersuussutigaaq. Oqaaseqaatit oqarasuaatikkullu oqaloqatigiinnerit taakku suliap ingerlasimanageranik allaaserinninnermi sukumiinerusumik eqqartorneqarput.

Tamanna pillugu oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq kommunip soorlu inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussinera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aamma aalajangiinerunngitsoq. Pisortanit ikiorsiissutit pillugit malittarisassat aalajangersakkanik ikiorsiissutit taamaattut qanoq akulikitsigisumik tunniunneqartarnissaannik oqaatiginnittunik imaqarnerat tamatumunnga atatillugu eqqumaffigaara. Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi kingusinnerusukut allannguuteqartinneqarsimasumi § 18, imm. 1 aamma 2 ilaatigut innersuussutigaaq.

Suup eqqortuunera eqqortuusussaanageraluunniit aalajangiinerup aalajangersartarpaa. Taamaalilluni aningaasanik innuttaasumut tunniussisoqassasoq oqartussaasup aalajangiineranut atatillugu tunniussisoqarsinnaavoq. Uangani paasinninnera unaavoq oqartussaasoq pisortanit tunniuttakkanik tunniussi-

nernut tamanut atatillugu aalajangiisarsimasoq aalajangiinerminillu nalunaarutiginnittarsimasoq ilimagineqarsinnaalersinnagu erseqqissunik tunngavissaqarnissaq piumasaqaataasussaasoq. Tunngavissaq taamaattoq tassaa-gajuttussaavoq suliap aalajangiinerit taakku pillugit uppernarsaatnik ima-qarnera.

Aammattaaq oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq oqartussaasoq aningaasanik tunniussisoqassasoq aalajangiisimappat aningaasat tunniunneqarnerat immini aalajangiinerup taassuma aalajangiinermi pineqartumut nalunaarutigineqarneratut naammattutut isigineqarsinnaangitsoq.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataa Folketingip Ombudsmandiata 2003-mi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernemi 398-imi tulliinilu naqin-neqartoq ilaatigut innersuussutigaara. Suliami pineqartoq tassaavoq innuttaasooq, pisortanit pisartakkaminit ilanngaanneqarnerminik pisartakkami tigusami pisarnermit ikinnerusunik aningaasartaqarnerisigut aatsaat paasisa-qartoq. Folketingip Ombudsmandiata ilaatigut makku oqaatigai:

“[...] taamaalluni [innuttaasup] pisartakkaminit ilanngaanneqarnini [...] pisartakkami tigusami pisarnermit ikinnerusunik aningaasartaqarnerisigut aatsaat paasivaa. Taamaalilluni aalajangiineq oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarutigineqarsimangilaq.

Aalajangiineq illua'tungiusumut nalunaarutigineqareersimangikkuni inatsiseqartitsinikkut sunniuteqartutut nalinginnaasumik isigineqarneq ajorpoq. Taamaalilluni ilanngaassineq aalajangiinerminik inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik piumasaqaataasussaavoq, [...].

Isumaqarpunga (A)-p aningaasannorlugit ikiorsiissutisiaasa ilanngaavigineqar-nissaannik aalajangiinerup oqaasiinnartigulluunniit aalajangiinerit nalunaarutigineqannginnera isorisariaqartuusoq, pineqartullu ikiorsiissutisiaanik aalajangiineq inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqanngitsoq tunngavigalugu ilanngaassisimaneq isorisarialerujussuartut isigaara.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq aningaasanik ikilisanik A-mut tunniussineq immi A ikililerisoqarnissaanik aalajangiinermik nalunaarfigineqarsimanersoq apeqquummik naliliiviginninnermut sunniuteqanngitsoq.

6.5. Uanga paasinninnera unaavoq A inuuniarnermut ikiorsiissutisianik ikililerinissaq pillugu aalajangiinermik inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik Kommuneqarfik Sermersuumit nalunaarfigineqarsimanersoq apeqquummi Nuuk Ugeavisimi eqqartuineq imaluunniit inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililat tunniunneqarnerat sunniuteqanngitsut.

Taamaalilluni A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerannik – ikililernerneqarsimanerannilluunniit – Nuuk Ugeavisimi eqqartuinnermut imaluunniit inuuniarnermut ikiorsiissutit tunniunneqarnerannut atatillugu paasisaqarsimanagera apeqqutaatinnagu ikiorsiissutisiaasa ikililernerneqarnissaannik aalajangiineq imarisamisut sunniuteqarsinnaassaguni pineqartumut toqqartumik nalunaarutigineqartussaavoq. Immikkoortumi 2-mi oqaatigineqartutut uanga paasinninnera unaavoq ikililerineq pillugu aalajangiineq Kommuneqarfik Sermersuup pineqartumut nalunaarutigisimangikkaa.

Uanga paasinninnera unaavoq aalajangiinermik inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik plusoqanngimmat A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi januarimi ikililerinera inatsiseqartitsinermut atuuttumut naapertuutinngitsoq. Taamaattumik uanga paasinninnera aamma unaavoq kommunip aalajangiinerata eqqortuuneranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tamatuma kingornatigut suliame aalajangiinera inatsiseqartitsinermut atuuttumut aamma naapertuutinngitsoq.

Ataatsimut isiginnillunga paasinninnera unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamek suliarinninnerat isorisarialerujussuusoq.

6.6. Imatut paasivara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup inatsiseqartitsinermut atuuttumut naapertuutinngitsumik 2017-imi aalaja-

ngiinera suliap amigartumik paasissutissartalersorneqarsimaneranik ilaati-
gut pissuteqarsimasinnaasoq.

Taamaalilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik uannut oqaa-
seqaammi 11. november 2019-imeersumi allappoq Naammagittaalliuuteqar-
tarfiup "naammagittaalliummik suliarinninnermini kommunip aalajangiiner-
mik A-mut oqaasiinnartigut nalunaarutigineqartumik inerniliisimanagera tun-
ngaviutissimagaa [...]" (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliat ingerlasimaneranik Isumaginninnermik Naammagittaalliuuteqartar-
fiup siusinnerusukkat paasinninnera Naammagittaalliuuteqartarfiup 2017-
imi aalajangiineranut qanoq sunniuteqarsimansoq paasiuminaatsippara.
Taamaalilluni Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera 2017-imeersoq
A-p aalajangiinermik oqaasiinnartigut nalunaarfigineqarsimaneranik Naam-
magittaalliuuteqartarfiup taamani tunngaviutitsisimaneranut innersuusum-
mik imaqaangilaq.

Eqqortussarli anguniarlugu oqaatigaara manna nalinginnaasumik naatsor-
suutigineqartoq, tassalu suliat aalajangiisoqaanginnerani naammattunik
paasissutissartalersorneqarsimanissaa oqartussaasup qulakkiissagaa. Ta-
manna pisortat paasissutissanik aalajangiinissaminnut pisariaqartunik pis-
sarsinermikkut naammattumik tunngavissaqarnissaannik tunngaveqarner-
mik (officialprincipimik) aamma taaneqartarpoq. Tunngaviup taassuma aa-
lajangiineq eqqoriaanernik tunngaveqassanngitsoq aamma nassataraa.

Tunngavik taanna (officialprincippet) Kalaallit Nunaanni Namminersornerul-
lutik Oqartussani Inatsisileriffiup suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit
pillugu ilitsersuusianaani 1994-imi decemberimi saqqummersinneqartumi ilaa-
tigut imm. 198-imi allaaserineqarpoq. Danmarkimi inatsisilerineq pillugu a-
tuakkiat allaaserisallu aammattaaq innersuussutigaaq, matumani Niels
Fengerip allallu atuakkianni "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) qup-
pernerit 484 tullu, pingaartumillu qupperneq 488, ilanngullugit eqqarsaa-
tigalugit.

Kiisalu suliaq 2014-imi ukiumoortumik nalunaarutinni imm. 5.7-imi naqin-neqartoq innersuussutigaaara. Suliami tassani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik paasissutissartalersuina ilaatigut pineqarpoq.

6.7. Aammattaaq isumaqarpunga pisortanit ikiorsiissutininik tunniussisoqarnerit tamaasa kommuni nalinginnaasumik nutaamik aalajangiisartoq Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnerat oqartussaasut suliamik matuminnga inatsiseqartitsineq atuuttoq naapertornagu suliarinnissimanerannut pissutaaqataasimasinnaasoq. Oqartussaasut taakkua paasinninnerannik qulaani immikkoortumi 6.4-mi allaaserisara innersuussutigaaara.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami allagaatit 2014-imeersut aamma 2015-imeersut suliamik suliarinninninni Kommuneqarfik Sermersuomit pissarsiarigikka, uangalu paasinninnera unaasoq piffissami tassani A-mut tunniussinernut tamanut atatillugu aalajangiisoqartarsimaneranut nalunaaruteqartoqartarsimaneranulluunniit uppernarsaatiniq peqanngitsoq.

6.8. Oqaaseqaatigigallakkanni allappunga paasinninnerigallagara unaasoq suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaatika isiginiarlugit misissoqqittariaqaraa. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik oqaaseqaatigigallagara tunngavigalugu oqaaseqaammi 11. november 2019-imeersumi ilaatigut allappoq A-p naammagittaalliuutaa 26. januar 2015-imeersoq suliareqqilerniarini, aalajangiinermilu assilinera uannut nas-siunniarini.

Taamaattumik inassuteqaat taanna inaarutaasumik oqaaseqaatinni ilanngutinnigilara. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nutaamik aalajangiinerata assilinera tigugukku uanga annertunerusumik iliuuseqaqqinnissannut tunngavissaqarnerisooq isummerfiginiarpara.

7. Eqikkaalluni inerniliineq

Uanga paasinninnera unaavoq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 2015-imi januarimi ikililerineq suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiinerusoq. Aalajangiineq taanna imarisamisut sunniuteqassaguni A-mut nalunaarutigineqarsimasussaavoq. Imatulli paasivara A inuuniarnermut ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerannik oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit aalajangiinermik taamaattumik tigusaqarsimanngitsoq.

Aalajangiinermik A-mut sunniuteqartumik piosoqanngimmat uanga paasinninnera unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi januarimi A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisianik ikililerisimanera inatsiseqartitsineranut atuuttumut naapertuuttuusimanngitsoq. Taamaattumik uanga paasinninnera aamma unaavoq kommunip aalajangiinerata eqqortuuneranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 2017-imi aalajangiusimannissimanera inatsiseqartitsineranut atuuttumut aamma naapertuuttuusimanngitsoq.

Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik sularinninnerinik isorisarialerujussuurtut isiginninnera ataatsimut isiginnillunga aalajangiusimavara.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartup kinaassusia ilisarnarunnaarsillugu nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarumaarpoq, 2019-imilu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

Oqaatigineqartutut suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup massakut suliareqqilerniarpa. Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerata nutaap assilinera tigugukku annertunerusumik iliuuseqaqqinnissanut tunngavissaqarnerusoq isummerumaarpunga.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

Ikiorssiissutit piffissami 2014-imi januarimit 2015-imi oktoberimut A-mut tunniunneqartarsimasut pillugit suliamik matuminnga misissuininni atugasatut naatsorsuutinit naqitanngortitat Kommuneqarfik Sermersuumit ilaatigut tiguakka. Taakku tunngavigalugit paasivara A-p 1.014 kr.-t inuuniarnermut ikiorssiissutit taaneqartartut Kommuneqarfik Sermersuumit 2014 tamaat ullut 14-ikkaarlugit tigusarsimagai.

Uanga paasinninnera aammattaaq unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup taakkununnga taarsiullugit inuuniarnermut ikiorssiissutit 775 kr.-t A-mut 12. januar 2015-imit ullut 14-ikkaarlugit tunniuttalersimagai.

A-p Kommuneqarfik Sermersooq uannut 26. januar 2015-imi naammagittaalliutigaa. Naammagittaalliummit ilaatigut makku erserput:

“Ikiorssiissutit pisartakkannit aningaasat ilanngaataasartut pillugit naammagittaalliorusuppunga. Isumaqarpunga ilanngaataasartut ikiorserneqartartut qaammammut pisartagaannit 350 koruuninik ikinnerulersitsinissaq pillugu kommunip tamanut nalunaarutaani oqaatigineqartunit annertunerusoq.

Siusinnerusukkut ullut 14-ikkaarlugit 1.017,- kr.-t tigusarpakka, maannali ullut 14-ikkaarlugit taamaallaat 775 kr.-t tigusarlugit.

Ikiorssiisutaasartunit taama annertutigisumik ikililerinissaq pillugu tusagassiutitigut kommunimilluunniit piffissap ingerlanerani sukkulluunniit paasitneqarsimanngilanga.

Nammineq kisitsinera tunngavigalugu paasivara ikiorssiissutit pisartakkannit aningaasarpassuarnik ilanngaavigineqartarlunga [...]” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p netbankianit naqitanngortitaaq naammagittaalliummut ilaatigut ilanngullugu nassiunneqarpoq, tassanilu takuneqarsinnaavoq A-p 1.014 kr.-t pi-

sortanit ikiorsiissutitut 29. december 2014-imi tigusimagai, kiisalu 775 kr.-t
12. aamma 26. januar 2015-imi pisortanit ikiorsiissutitut tigusimagai.

Allagaat ullulerneqarsimangitsoq Kommuneqarfik Sermersuup ilisarnaataa-
nik ilisarnaatilik A-p aammattaaq ilanngullugu nassiuppaa, tassanngalu
makku erseput:

"Kommuneqarfik Sermersooq
Pisortanit ikiorsiissutitik naatsorsuineq

1. januar 2015 aallarnerfigalugu

PISORTANIT IKIORSIISSUTIT

Inuuniarnermut ikiors.	Sap.ak.	Ull. 14-ikk.	Qaammamm.
Kisermaaq/namm. inilik	387,50	775	1.680
Kiserm. najugaqatilik/innisimasoq	328	656	1.420
Aappariit/inooqatigiit	654,50	1.309	2.836
Meeqqanut tapit*	231	462	1.000
Kaasarfimmiut	343	686	1.486

Meeqqanut tapit pillugit malugiuk: [...] (Ombudsmandeqarfimmi nutsig-
gaavoq)

A 13. februar 2015-imi ilaatigut imatut allaffigaara:

"Kommuneqarfik Sermersuup pisortanit ikiorsiissutisiannik nalunaarfigeqqaarnak
1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililerisimanera naammagittaalliuutigaat. Ta-
kussutissiaq pisortanit ikiorsiissutisiavit ikilileriffiqarsimanerannut tunngavi-
lersuummik pissarsiniarlutit kommunimut saaffiginninninni kommunimit tunniun-
neqarsimasutut oqaatigisat naammagittaalliuutinnut ilanngullugu nassiuppat. Ta-
kussutissiaq taanna aamma imatut paasivara kommunip pisortanit ikiorsiissutit
1. januar 2015 aallarnerfigalugu pisortanit ikiorsiissutisisartunut tamanut atuut-
tumik ikilileriffigisimagai.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi (Ombudsmandi pillugu inatsimmi) § 13-ikkut aalajangersarneqarpoq pissutsit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit aqutsinermi oqartussaa-soq qullerpaaq suliami aalajangeereersimatinnagu Ombudsmandimut suliassanngortinneqarsinnaanngitsut.

Pisortanit ikiorsiissutit aningaasartaasa amerlassusissaat kommunip pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq kiisalu pisortanit ikiorsiissutit tunniunneqartarnerat, iliuusissatut pilersaarutit, sulisinnaassuseq il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 15. marts 2007-imeersoq tunngavigalugit aalajangersartarpaat. Paasivara pisortanit ikiorsiissutit 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililernerqassasut Kommuneqarfik Sermersooq malittarisassat taakku tunngavigalugit aalajangiisimasoq.

Kommunip malittarisassat qulaani taaneqartut tunngavigalugit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput, tak. peqqussummi qulaani taaneqartumi § 30. Taamaattumik pisuni taakkunani naammagittaalliuutivit suliarinissaanut mattussaavunga, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 13.

Kommuneqarfik Sermersuup pisortanit ikiorsiissutisianik ikililerinissamik aalajangiinera ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu ilumut aalajangiinerunersoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siullertut isummerfigisariaqarpaa.

Taamaattumik naammagittaalliuutit 26. januar 2015-imeersoq ilanngussartalik (allakkat ukua assilinerannik ilaqartillugu) Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ingerlateqqillugu nassiuppara, naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarisinnaanerlugu isummerfigissagaa suliarisinnaallugulu isumaqaruni suliarissagaa illit qinnutigisattut.

Suliami ilinnut tunngasumi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup isummernera Kommuneqarfik Sermersuumi pisortanit ikiorsiissutisartunut allanut sunniuteqartussaavoq. Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuu-

teqartarfik qinnuigaara suliami ilinnut tunngasumi aalajangiinnermi assilinera uannut nassiuteqqullugu.”

Takuneqarsinnaasutut A-p naammagittaalliuutaata assilinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ulloq taanna nassiuppara. Naammagittaalliuuteqartarfik ulloq taanna qinnuigaara Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerata assilinera uannut nassiuteqqullugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Kommuneqarfik Sermersooq 21. maj 2015-imi qinnuigaa aalajangiineq naammagittaalliuutigineqartoq, suliami allagaatit tassunga attuumassuteqartut tamaasa nassuiaallu Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiuteqqullugit.

Kommuneqarfik Sermersuup suliami allagaatit nassuiaallu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 6. juni 2016-imi nassiuppai. Nassuiammit tassanga ilaatigut makku erserput:

“A kisermaajuvoq, [...-mi] najugaqartoq.

Suliami allattuiffimmi allataq:

A-p siusinnerusumut sanilliullugu pisortanit ikiorsiissutisiani soq ikinnerunersut naammagittaalliuutigaa. Allappoq ullut 14-ikkaarlugit 1.017,00 kr.-nik pisaraluarluni massakut 775,00 kr.-sisalersimalluni, nalunaarlunilu pisortanit ikiorsiissutisiami appartinneqarujussuarnissaannik kommunimit sukkulluunniit nalunaarfigineqarsimanani.

Pisortanit ikiorsiissutit allangortinneqarnerisa kommunimit innuttaasunut nalunaarutigineqarsimannginnerat eqqunngilaq. Pisortanit ikiorsiissutit ikililernerqarnerat kommunip ugeavisimi sioqqutserujussuarluni nalunaarutigaa. Allanguut 01.01.2015-imi atortuulerpoq.

Naggasiutitut nalunaarutigineqassaaq A allanguineq sioqqullugu pisortanit ikiorsiissutinik ullut 14-ikkaarlugit 1014,00 kr.-nik, imaangitsoq 1017,00 kr.-nik, pilsarsimammat.

Ilanngussat uku ilanngullugit nassiunneqarput:

Ilanngussaq: Suliami allattuiffiit qupp. 1 aamma 2

2014-imi januarimit 2016-imi junimut tunniussisarsimerit pillugit takussutis-siaq" (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuneqarfik Sermersuup nassuiaataa Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup A-mut 26. april 2017-imi nassiuppaa, kommunip paasininnera pillugu oqaaseqaateqarsinnaaqqullugu. Imatut paasivara allakkat taakku A-p qisuariarfigisimanngikkai.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup suliami aalajangiinini uanut allakkatigut 22. maj 2017-imeersutigut nassiuppaa. Aalajangiinermi tassanga ilaatigut makku erserput:

"Pisortanit ikiorsiissutinik pisinnaanermut annertussusiliineq pillugu Kommuneqarfik Sermersuup aalajangerneranut tunngatillugu naammagittaalliutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup 17. maj 2017-imi suliaraa imalu

AALAJANGIILLUNI

Kommuneqarfik Sermersuup aalajangersimasaa atuutiinnassaaq. Tassa imaappoq kommunip aalajangiinera eqqortuusooq naammagittaalliutillu ilalernerqanngitsoq.

Suliaq pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutai ilanngullugit aamma pisortanit ikiorsiissutit tunniunneqartarnerat, iliuusissanut pilersaarutit, sulisinnaassuseq il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 15 marts 2007-imeersoq naapertorlugit aalajangiiffigineqassaaq.

Nassuiaat:

Ilisimatitsissutigineqarpoq kisimiittuusutit aamma imminut pilersornissamut aningaasartuutinullu aalajangersimasanut pisortanit ikiorsiissutinik pisartagaqartutit. Ulloq 1. januar 2015 tikillugu ullut 14-ikkaarlugit ilinnut ikiorsiissutit 1014,- kr.-upput.

Akigititaq ikiorsiissutitut kisermaanut namminerisamik najugalinnut maannamut tunniunneqartartunut naapertuuppoq.

1. januar 2015-imit ullut 14-ikkaarlugit ilinnut ikiorsiissutit Kommuneqarfik Sermersuup 775 kr.-nut appartippai. Akigititaq appasinnerusoq siullermik ilinnut tunniunneqarpoq ulloq 12. januar 2015.

Inuuniarnermut ikiorsiissutisiavit ikililerneqarnerannut tunuliaqutaasoq tassaavoq Kommuneqarfik Sermersuup inuit pisortanit ikiorsiissutisisartut inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa aningaasartaannik ataatsimut ikililerisimamera.

Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliorsimavutit, tassani naammagittaalliuut tiguneqarpoq ulloq 26. januar 2015. Tamatuma kingorna naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit suliarineqartussanngorlugu nassiunneqarpoq.

Naammagittaalliummi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit ulloq 24. februar 2015-imi tiguneqartumi ilaatigut allassimavat ikiorsiissutitut siusinnerusukkut tigusartakkannut atatillugu aningaasanik annertungaatsiartunik ilanngaavigneqarsimallutit. Tassunga ilanngullugu isumaginninnermi ikiorsiissutit tigusisarninnut atatillugu aningaaserivik aningaasanik aalajangersimasunik ukiu-moortumik akiliuteqartitsisartoq.

Aammattaaq ilisimatitsivutit appartitsineq pillugu kommuni ilinnut sukkulluunniit ilisimatitsisimanngitsoq.

Kommuneqarfik Sermersooq 6. juni 2016-imi allakkatigut ilaatigut ilisimatitsivoq allannguut pillugu ilinnut ilisimatitsisoqarsimannginna eqqortuunngitsoq. Innersuussutigineqarpoq appaanerup atuutilernissaa sioqquterujussuarlugu kommuni nalunaaruteqarsimasoq pisortanit ikiorsiissutit aningaasanut annikinnerusunut appaavigneqassasut.

Kommunip allagaasa assilinerat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfip ilinnut nassiuppa, qinnuigalutillu allaaserineqartunut oqaaseqaatissaqaruit oqaaseqaatitit nassiuuteqqullugit. Oqaaseqaatinik nassiusaqarsimanngilatit.

Inatsisitigut tunngavigisaq:

[Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi § 13, imm. 1-ip, 2-p aamma 3-p kiisalu pisortanit ikiorsiissutit tunniunneqartarnerat, iliuusissanut pilersaarutit, sulisinnaassuseq il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 4-mi, 15. marts 2007-imeersumi § 14-ip imarisaat Naammagittaalliuuteqartarfiup tassani nasuiarpai; uanga ilanngussara]

Naliliineq:

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq Kommuneqarfik Sermersuup aalajangernera eqqortuusooq.

Tassani tunngavigineqartoq tassaavoq inunnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut inuuniarnermut ikiorsiissutinut tunngatillugu akinik malinneqarsinnaasunik kommunalbestyrelsi aalajangersaassasoq. Kommuneqarfik Sermersuumit ilisimatitsissutigineqarpoq inuuniarnermut ikiorsiissutinut akit allanngortinneqarsimasut ulloq 1. januar 2015.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik pisinnaatitaanngilaq kommunip inuuniarnermut ikiorsiissutinut nalinginnaasumik akiutai malinneqarsinnaasut eqqortuunersut nalilersussallugu, taamaallaalli naliliivigisinnaallugu suliami pineqartumi inuuniarnermut ikiorsiissutit eqqortuunersut.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq ilinnut tunngatillugu inuuniarnermut ikiorsiissutit eqqortuusut.

Tamatumani tunngavigineqartoq tassaavoq suliami paasissutissanik takussutis-saqanngitsoq kommunip inuuniarnermut ikiorsiissutinut akiutai sooq ilinnut tunngatillugu saneqqunneqassanersut.

Taamaalilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit pingaartillugu isiginiarneqarpoq [pissutsit assigiinngitsut; uanga ilanngussara].

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit kommunimut oqaatigineqas-saaq inuuniarnermut ikiorsiissutinik appaaneq ikiorsiissutinik tigusisartunut ataa-

siakkaanut allakkatigut aamma naleqquttumik piffissalerlugu nalunaarutigineqartariaqartoq.

Suliap sivisuallaartumik suliarineqarsimanera allaffissornermut tunngasunik pisuteqartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ajuusaarutigaa.

Aalajangiineq:

Kommuneqarfik Sermersuup aalajangigaa atuutiinnassaaq.”

A 6. oktober 2017-imi allaffigaara suliamik nammineerluni misissuiffiginninnerup aallartinnissaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera tunngavigalugu isumaliutersuutigigiga. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ulloq taanna aammattaaq allappunga, Naammagittaalliuuteqartarfillu qinnuigalugu suliami allagaatit uannut nassiutequllugit. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15, imm. 1 allakkani marlunni taakkunani innersuussutigaa.

Suliami allagaatit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uannut allakkatigut 9. oktober 2017-imeersutigut nassiuppai, matumani Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera, Naammagittaalliuuteqartarfillu allaffigeqatigiittarnitsinni allagaasimasut aamma A-p naammagittaalliuutaa ilanngussartalik ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Taakkua saniatigut suliami allagaatit arlallit Kommuneqarfik Sermersuumit tiguneqarsimasutut isigisariakakkakka tiguakka, matumani kommunip Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassuiaataa 6. juni 2016-imeersoq, kommunip suliami allattuiffii aamma kommunip naatsorsuuseriviani A-mut tunniunneqarsimasut pillugit naqitanngortitaq ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliami allattuiffiit qulaani taaneqartut tassaapput Kommuneqarfik Sermersuup suliami 2014-imit 2016-imut allattorsimasai. Suliami allattuiffiit taakku tassaapput allakkiat naatsukullaat, taakkunanngalu arlallit ullulernerqarsimangitsut. Suliami allattuiffiit uanga paasisattut A-p pisortanit ikiorsiissutisiaasa 2015-imi januarimi ikililernerqarnerat pillugu paasissutissanik imaqanngillat. Eqqortussarli anguniarlugu oqaatigaara allakkiap 27. maj 2014-i-

meersup aamma allakkiap 13. januar 2016-imeersup akornanni allakkia-qarmat ullulernerqarsimanngitsumik, tassanilu allassimalluni "[k]isermaatut namminerisaminik inilittut ullut 14-ikkaarlugit 775,00 kr.-nik pisarpoq" (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq). Suliami allattuiffiit taakku amerlas-susiliussat ikililernerqarnerannut tassunga tunuliaqutaasoq pillugu paasissu-tissanik imaqanngillat.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 12. marts 2018-imeersutigut qinnuigaara suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu. Naammagittaalliuuteqartarfimmut tamatumunnga atatillugu ilaatigut imatut allappunga:

"2. A-p pisortanit ikiorsiissutisiaasa ikililernerqarnerat pillugu nalunaaru-teqarneq

Isuma ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiani nalinginnaasumik a-kuerisaasoq tassaavoq aalajangiineq inatsiseqartitsinikkut sunniuteqarsinnaalis-saguni aalajangiinermi pineqartumut suliamilu allanik illua'tungiusoqarpat taak-kununnga aallaavittut pisortatigoortumik nalunaarutigineqarsimassasoq. Nalu-naarutiginninnginnerup qanoq kinguneqarsinnaaneranik apeqqummi aalajangii-neq akuersaartuunersoq nanertuutissiisuunersorluunniit aalajangiisuuvoq. Asser-suutitut oqaatigineqarsinnaavoq nanertuutissiisumik aalajangiineq suliami illua'-tungiusunut pisortatigut nalunaarutigineqarnermi kingornatigut aatsaat atortuu-tinneqarsinnaasoq.

Innuttaasup aalajangiinermik pissusissaatut tamanut saqqummiunneqarsiman-ngitsumik allatut iliorluni ilisimasaqalersimasinnaanera siuliani taaneqartumut a-tatillugu innuttaasumut sunniuteqanngilaq.

Niels Fengerip atuakkiaani Forvaltningsloven med kommentarer-mi siullermik 2013-imi naqitertinneqartumi qupperneq 610, Steen Rønsholdtip atuakkiaani Forvaltningsret – Retssikkerhed, Proces, Sagsbehandling-imi aappasaanik 2006-imi naqitertinneqartumi quppernerit 519 tulluilu, Jon Andersenip atuakkiaani For-valtningsret – Sagsbehandling, Hjemmel, Prøvelse-mi arfinilissaanik 2006-imi naqitertinneqartumi qupperneq 81, Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakki-aanni Forvaltningsret-imi aappasaanik 2002-mi naqitertinneqartumi quppernerit

602 tulliiilu aamma qupperneq 612 kiisalu Jørgen Steen Sørensenip Ugeskrift for Retsvæsen 1990B-mi quppernemi 193-imi tulliiinilu allaaserisaa En højsteretsdom om kundgørelse af forvaltningsakter innersuussutigaa.

Malugaara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiinnermini aallaqaasiutitut allattoq A-p pisortanit ikiorsiissutisiaanik Kommuneqarfik Sermersuup ikililiinera aalajangiinerusooq; akuersaartumilli imaluunniit nanertuutissiisumik aalajangiineq pineqarnerusooq eqqaaneqanngilaq.

A-p ikiorsiissutisiami ikililerneqarnerannik nalunaarfigineqarnerata ilusaa suliami allagaatini arlalitsigut aammattaaq eqqartorneqarsimavoq – oqaatigineqartutullu taanna tassaavoq A-p uannut 2015-imi januarimi naammagittaalliuutigisaasa ilaat. Taamaalilluni suliami allagaatinit erserpoq Kommuneqarfik Sermersooq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 6. juni 2016-imi ilaatigut imatut allassimasooq:

“Pisortanit ikiorsiissutit allanngortinneqarnerannik kommunip innuttaasunut nalunaarutiginnissimanniginnera ilumuunngilaq. Pisortanit ikiorsiissutit aningaasartaasa ikilisillugit allanngortinneqarnerat kommunip innuttaasunut ugeavisikkut qangarsuarli nalunaarutigaa. Allanguineq 01.01.15-imit atortuulerpoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiinnermini periaaseq taanna pillugu imatut allappooq:

“Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit kommunimut oqaatigineqassaaq inuuniarnermut ikiorsiissutinik appaaneq ikiorsiissutinik tiguisartunut ataasiakkaanut allakkatigut aamma naleqquttumik piffissalerlugit nalunaarutigineqartariaqartoq.”

Taamaattumik manna imaaliallaannaq tunngaviutittariaqarpara, tassalu A nammineq pisortanit ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerat pillugu oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarfigineqarsimannigitsooq.

Apeqquut 4: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara manna nassuiaqqullugu, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera unaaner-

soq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililiineq tassaasoq akuersaartumik aalajangiineq nanertuutissiisumilluunniit aalajangiineq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik atuakkianut qulaani taaneqartunut innersuussutit tunngavigalugit aammattaaq qinnuigaara A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerannik Kommuneqarfik Sermersuup A-mut namminermut nalunaaruteqarsimannginnerata sunniutaa pillugu itisiliisumik nassuiaateqaqqullugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililernerneqarnerat "tiguisartunut ataasiakkaanut nalunaarutigineqartariaqartoq" Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaasertaliineranut inatsisilerinikkut isumaliutersuutitut tunuliaqutaasut pillugit nassuiaateqaqqullugu."

Suliaq pillugu oqaaseqaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkatigut 23. juli 2018-imeersutigut nassiuppaa. Naammagittaalliuuteqartarfiup tamatumunnga atatillugu ilaatigut makku oqaatigai:

"Apeqqut 4 pillugu: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara manna nassuiaqqullugu, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera unaanersoq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililiineq tassaasoq akuersaartumik aalajangiineq nanertuutissiisumilluunniit aalajangiineq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik atuakkianut qulaani taaneqartunut innersuussutit tunngavigalugit aammattaaq qinnuigaara A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerannik Kommuneqarfik Sermersuup A-mut namminermut nalunaaruteqarsimannginnerata sunniutaa pillugu itisiliisumik nassuiaateqaqqullugu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililernerneqarnerat "tiguisartunut ataasiakkaanut nalunaarutigineqartariaqartoq" Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaasertaliineranut inatsisilerinikkut isumaliutersuutitut tunuliaqutaasut pillugit nassuiaateqaqqullugu.

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerineq akuersaartumik nanertuutissii-sumilluunniit aalajangiinerunersoq apeqqut eqqarsaatigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq akuersaartumik aalajangiineq pineqartoq, tassami A pisortanit ikiorsiissutinik itigartinneqarsimangimmat.

Inatsimmi aallaaviusoq tassaavoq pisortanit ikiorsiissutit aningaasartaat kommunit ullut 14-ikkaarlugit aalajangersarneqartassasut, ikiorsiissutilli qaammatikkaartumik naatsorsorneqartarnissaannut periarfissaqarluni. Pisortanit ikiorsiissutit ingerlaavartumik tunniuttagaanginnerat innuttaasorli qinnuteqaateqarluni saaffiginnippat kommuni suliamik suliarinninnermik aallartitsissasoq qinnuteqartoqarnerilu tamaasa nutaamik aalajangiisassasoq aammattaaq eqqortinneqasapput.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Inatsisartut Ombudsmandianut paasissutissiissutigissavaa kommuni pisortanit ikiorsiissutinik tunniussissasoq aningaasallu qanoq amerlatigisut tunniunneqassasut aalajangiigaangat nutaamik aalajangiineq tamatigut pineqartartoq, tassalu pisumi pineqartumi pissutsit aallaavigalugit naliliisoqarsimasarluni.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup naatsorsuutigaa kommuni pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqartoqarnerit tamaasa nutaamik aalajangiisassasoq, piffissamilu qinnuteqarfiusup nalaani pissutsit aallaavigalugit nutaamik naliliisassasoq.

Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinera pisortanit ikiorsiissutit pillugit siusinnerusukkut aalajangiinernut assersuunneqassanngilaq, tassami aalajangiinerit tamarmik immikkut piffissami pineqartumi pisut aallaavigalugit pilsarmata.

Kommuneqarfik Sermersuup inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililerniarneqarneranik A-mut immikkut nalunaaruteqarsimanginnera pisortanilli ikiorsiissutit aningaasartaasa ataatsimut ikililerniarneqarnerisa ugeavisikkut nalunaarutigineqarsimanera eqqarsaatigalugu innuttaasut Kommuneqarfik Sermersuumi ikililerinnermit tassannga eqqorneqartussat tamarmik toqqartumik nalunaarfigineqarsimasuuppata tamanna eqqornerpaasimassagaluarpoq. Aalajangiineq 12. januar 2015-imeersoq Kommuneqarfik Sermersuumit A-mut toqqartumik nalunaarutigineqarpoq, aalajangiinerup kingunitsiannguatigut.

Qulaani oqaatigineqartutut nalunaarummi [pisortanit ikiorsiissutit, iliuusissatut pilersaarutit, sulisinnaassuseq il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 4-mi, 15. marts 2007-imeersumi; uanga ilanngussara] § 15, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq inuuniarnermut ikiorsiissutit uppersartariaqanngitsut, kommunalbestyrelsimilli pisartagaqartup inuuniarnermut toqqam-mavigisaanik naammaginatsumik qulakkeerisunik pisumi missiliuussilluni nalilii-neq tunngavigalugu aalajangersarneqartassasut.

Kiffartuussinerup qaffasissusia, naatsorsuinermit tunngaviusoq missiliuussiner-milu piumasaqaatit kommunalbestyrelsip nammineq aalajangersassavai.

Piffissaq akissuteqarnermut atorneqartoq sivisooq Isumaginninnermi Naamma-gittaalliuuteqartarfiup naggasiutitut ajuusaarutigissavaa, taannalu sulisoqarniar-nermi allaffissornikkullu aqutsinermi pissutsinik pissuteqarpoq, tamatumalu saaf-figinnissutinut akissuteqarniartarnek sivitsorsarsimavaa, Naammagittaalliuute-qartarfiummi sulianik naammagittaalliuutinut tunngasunik suliarinninneq Inatsi-sartut kissaatigisaat malillugu salliutittarmagu.” (Ombudsmandeqarfimmi nut-sigaavoq)

Sulisuma ilaata Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 13. sep-tember 2018-imi sianerfigaa, Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik paa-sinninnera pillugu arlalinnik apeqquteqarniarluni. Pisortanit ikiorsiissutinik tunniussinermit atatillugu suliami iliuuserineqartut suut Naammagittaalliu-uteqartarfiup aalajangiinertut isiginerai sulisuma ilaatigut apeqqutigaa. Isu-maginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigaa kommuni pisorta-nit ikiorsiissutinik tunniussigaangat – tamannalu pigajuttarpoq ullut 14-ik-kaarlugit 30-kkaarlugilluunniit – nutaamik aalajangiineq tamatigut pineqar-tartoq, tunniussinerillu taakku tamarmik immikkut nutaamik qinnuteqaate-qarneq tunngavigalugit pisartut.

Sulisuma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut malugeqqul-lugu oqaatigaa suliami allagaatini Ombudsmandeqarfiup Naammagittaalliu-uteqartarfimmit tigusaani qinnuteqaatinik aalajangiinernilluunniit nassaassa-

qanngitsoq. Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigaa paasisutissat taamaat-
tut Naammagittaalliuuteqartarfiup kommunimit pissarsiariniarsimangikkai.

Tamatuma saniatigut isumaqatigiissutigineqarpoq Naammagittaalliuuteqar-
tarfik apeqqutitut arlalinnut allanut kingusinnerusukkut akissuteqarumaar-
toq. Sulisuma ilaatigut erseqqinnerusumik paaserusuppaa pisortanit ikior-
siissutit Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami aalajangiinnermini isummerfi-
gisimasaasa sumut atorneqartussaanerat, matumani taakku A-p aalajanger-
simasumik aningaasartuutaanut ineqarnermullu akiliutaanut matussutissaa-
nersut ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kiisalu sulisuma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut malu-
geqqullugu oqaatigaa Naammagittaalliuuteqartarfiup suliaq pillugu oqaase-
qaammimi oqaatigisimagaa "Aalajangiineq 12. januar 2015-imeersoq Kom-
muneqarfik Sermersuumit A-mut toqqartumik nalunaarutigineqarpoq, aala-
jangiinerup kingunitsiannuatigut" – aalajangiinerli taamaattoq suliami alla-
gaatini Naammagittaalliuuteqartarfimmit tigusanni ilaanngitsoq.

Apeqqutit taakku pillugit ilassutaasumik oqaaseqaat Isumaginninnermi
Naammagittaalliuuteqartarfiup uannut allakkatigut 31. oktober 2018-imeer-
sutigut nassiuppaa. Oqaaseqaammit tassannga ilaatigut makku erserput:

"Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinerata 2015-imi januarimeersup assiline-
ra Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nassiussinnaanngilaa. Kom-
munip allattoqarfimmut akissutaanit 6. januar 2015-imeersumit ersertutut kom-
muni A-mut allakkatigut aalajangiinnermik suliarinnissimangilaq.

Allakkatigut aalajangiineq amigaatigineqaraluartoq Isumaginninnermi Naamma-
gittaalliuuteqartarfik naliliivoq suliaq suliarineqarsinnaasoq. Taamaaliortoqarpoq
ilaatigut innuttaasoq eqqarsaatigalugu. Isumaginninnermi Naammagittaalliuute-
qartarfiup misigisarsimasaa ajoraluartumik unaavoq Naammagittaalliuuteqartar-
fiup tungaanit annertuumik suliniuteqartoqaraluartoq kommunit suli amerlasoor-
passuartigut oqaasiinnartigut aalajangiisartut. Isumaginninnermi Naammagit-
taalliuuteqartarfiup kommunimut qalleqqissarlugu oqaatigisarsimavaa aalajangi-
neq allakkatigut nalunaarutigineqassasoq inatsisikkut piunasaqaataanngikka-

luartoq aalajangiinerit innuttaasunut nanertuutissiisut innuttaasulluunniit qinnuteqaataanik tamakkiisumik akuersaartuunngitsut allakkatigut nalunaarutigineqartariaqarnerat ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarigaa.

Allakkatigoortitsisoqarnissaa inatsisikkut piumasaqaataangimmat naammagittaalliuutit tamaasa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sapinggisamik suliariniartarpai, matumani oqaasiinnartigut aalajangiinerit aamma ilanngulugit eqqarsaatigalugit.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup misigisarsimasaa aammattaq unaavoq kommunit suliamik suliareqqitassangortillugu utertinneqartumik suliarinneqqinnissartik ilaanneeriarlutik ajornartorsiutigisaraat." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuneqarfik Sermersooq 6. februar 2019-imi ilaatigut imatut allaffigara:

"2. Kommuneqarfik Sermersuup suliaq pillugu isumaa

2.1. Oqaaseqaateqaqqusineq

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara suliamik paasinninnini pillugu oqaaseqaammik uannut nassiusseqqullugu. Kommuni tamatumunnga atatillugu ilaatigut qinnuigaara ataani apeqqutigisakka isummerfigeqqullugit.

[...]

2.4. Ikililerineq aalajangiinertut pissuseqarpa?

2.4.1. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik uannut allakkamini 23. juni 2018-imeersuni apeqqut taanna pillugu ilaatigut imatut allappoq:

"A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerineq akuersaartumik nanertuutaasumilluunniit aalajangiinerunersoq apeqqut eqqarsaatigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq akuersaartumik aalajangiineq pineqartoq, tassami A pisortanit ikiorsiissutinik itigartinneqarsimangimmat.

Inatsimmi aallaavusoq tassaavoq pisortanit ikiorsiissutit aningaasartaat kommunimit ullut 14-ikkaarlugit aalajangersarneqartassasut, ikiorsiissutilli qaammatikkaartumik naatsorsorneqartarnissaannut periarfissaqarluni. Pisortanit ikiorsiissutit ingerlaavartumik tunniuttagaanginnerat innuttaasorli qinnuteqaateqarluni saaffiginnippat kommuni suliamik suliarinninnermik aallartitsissa-soq qinnuteqartoqarnerilu tamaasa nutaamik aalajangiisassasoq aammattaag eqqortinneqassapput.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Inatsisartut Ombudsmandiannut paasissutissiissutigissavaa kommuni pisortanit ikiorsiissutinik tunniussissasoq aningaasallu qanoq amerlatigisut tunniunneqassasut aalajangiigaa-ngat nutaamik aalajangiineq tamatigut pineqartartoq, tassalu pisumi pineqartumi pissutsit aallaavigalugit naliliisoqarsimasarluni.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup naatsorsuutigaa kommuni pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqartoqarnerit tamaasa nutaamik aalajangiisassasoq, piffissamilu qinnuteqarfiusup nalaani pissutsit aallaavigalugit nutaamik naliliisassasoq.

Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinera pisortanit ikiorsiissutit pillugit siusinnerusukkut aalajangiinernut assersuunneqassanngilaq, tassami aalajangiinerit tamarmik immikkut piffissami pineqartumi pisut aallaavigalugit pisartussaammata." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Isuma taanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulisuma ilaannut kingusinnerusukkut oqarasuaatikkut itisilerpaa. Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigaa Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera unaasoq kommunip pisortanit ikiorsiissutinik tunniussineri tamarmik immikkut – ullut 14-ikkaartuugunik qaammatikkaartuugunilluunniit – tassaasut aalajangiinerit immikkoortut.

Uanga paasinninnera unaavoq Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqartoq tunniussinerit tamarmik immikkut pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqaat nutaaq tunngavigalugu pisartut. Naammagittaalliuuteqartarfiulli sulianik pisortanit ikiorsiissutinut tunngasunik suliarinninnerminut atatillugu qinnuteqaatit taamaattut kommuninit pissarsiarinari neq ajorpai.

2.4.2. Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup paasinninnera qulaani allaaserineqartoq kommunip ilalerne-
raa uannut paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommuneqarfik Sermersooq tamatumunnga atatillugu qinnuigaara ilaatigut manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommunip paasinninnera unaanersooq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikili-
lineq tassaasooq suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiineq. Tamanna aalajangiinerusooq kommuni isumaqarpat kommuni aamma mattaqqinnuigaara aalajangiineq taanna akuersaartumik nanertuutissiisumilluunniit aalajangiinerunersooq nalileeqqullugu.

Kiisalu aalajangiineq pineqartoq kommuni isumaqarpat Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommuni sulianik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat pisortat ingerlatsineranni suliani aalajangiiffigisassani aalajangiiffigineqartunilu atuuttut eqqarsaatigalugit – matumani soorlu pisortat ingerlatsineranni suliaassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 19-imi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 6-imi allattuisussaataaneq pillugu malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit – inatsiseqartitsinikkut sunik isumaliutersuuteqarsimanersooq.

2.5. Ikililerineq A-mut qanoq iliorluni nalunaarutigineqarpa?

Uanga paasinneqqaarnera unaavoq inuuniarnermut ikiorsiissutinik 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililerineq A-mut toqqaannartumik nalunaarutigineqarsimanngitsoq, Nuuk Ugeavisikkulli tamanut saqqummiunneqarsimasooq. Kommuneqarfik Sermersuup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuut allagai 6. juni 2016-imeersut ilaatigut innersuussutigaaakka[.]

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu, tassalu A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 1. januar 2015 aallarfigalugu ikililerineq tassunga qanoq iliorluni nalunaarutigineqarsimasooq kiisalu kommuni pe-

riaatsimut toqqarneqartumut atatillugu inatsiseqartitsinikkut sunik isumaliuter-suuteqarsimanersoq.

Kommuneqarfik Sermersooq tamatumunnga atatillugu qinnuigaara manna isummerfigeqqullugu, tassalu aalajangiinerup inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqassaguni aalajangiinermi pineqartumut suliamilu illua'tungiusoqarpat taakku a-taasiakkaarlugit taakkununnga aallaavittut pisortatigoortumik nalunaarutigineqarsimanissaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi isumaasoq nalinginnaasumik akuerisaasoq.

Niels Fengerip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi) kapitali 15, Steen Rønsholdtip atuakkiaanni Forvaltningsret – Retssikkerhed, Proces, Sagsbehandling-imi tallimassaanik naqitertinneqartumi (2018-imeersumi) quppernerit 496 tulluilu, Jon Andersenip atuakkiaanni Forvaltningsret – Sagbehandling, Hjemmel, Prøvelse-mi qulingiluassaanik naqitertinneqartumi (2017-imeersumi) qupperneq 123, Niels Fengerip atuakkiaanni Forvaltningsloven med kommentarer-mi siullermik naqitertinneqartumi (2013-imeersumi) qupperneq 610, Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi aappassaanik naqitertinneqartumi (2002-meersumi) quppernerit 602 tulluilu kiisalu Jørgen Steen Sørensenip Ugeskrift for Retsvæsen 1990B-mi quppernemi 193-imi tullii-nilu allaaserisaa En højstretsdom om kundgørelse af forvaltningsakter ilaatigut innersuussutigaaakka.

Kiisalu Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara manna isummerfigeqqullugu, tassalu aalajangiinerit aalajangersimasut – soorlu aalajangiinerit aalajangiinermi pineqartumut nanertuisuusut - allakkatigoortuusariaqarnerat ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarigaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik aamma ilimagisaasoq.

Niels Fengerip atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi) quppernerit 627 tulluilu, Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret – Sagsbehandling-imi arfineq aappassaanik naqitertinneqartumi (2014-imeersumi) qupperneq 297 aamma Niels Fengerip atuakkiaanni Forvaltningsloven med kommentarer-mi (2013-imeersumi) quppernerit 604 tulluilu ilaatigut innersuussutigaaakka.

Taakkua saniatigut Namminersornerullutik Oqartussat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuutaanni 1994-imi saqqummersinneqartumi imm. 208 isiginiassanik aalajangiinerup allakkatigut nalunaarutigineqarnissaanut ikorfartuutaasinnaasunik sukumiinerusumik allaaserinnittoq innersuussutigaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut allakkanni 12. marts 2018-imeersumi imm. 2 eqqortussaq anguniarlugu aamma innersuussutigaa.

3. Suliami allagaatit

Kommuni qinnuigaara Kommuneqarfik Sermersuup inuit arlallit pisortanit ikiorsiissutisiaannik 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililerinissamik aalajangiinera pillugu allagaatit tamarmik assilineri uannut nassiuteqqullugit.

Kommuni aammattaaq qinnuigaara A-p pisortanit ikiorsiissutisiai pillugit allagaatit 2014-imeersut aamma 2015-imeersut tamarmik kiisalu allagaatit allat – aamma ukiunit allaneersut – piffissami tassani pisortanit ikiorsiissutit aningaasartaannik aalajangersaanermut sunniuteqartut tamarmik assilineri uannut nassiuteqqullugit.

Kommunimut tamatumunnga atatillugu malugeqqullugu oqaatigaara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup – imm. 2.4.1-imi eqqaaneqartutut – atortussaatickaa A-mut pisortanit ikiorsiissutinik tunniussinerit tamarmik immikkut qinnuteqaateqarneq tunngavigalugu pisarsimasut, Naammagittaalliuuteqartarfiullu paasinninnera unaasoq tunniussinerit tamarmik immikkut aalajangiinerut pissuseqartut.

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara qinnuiginninninni Kommuneqarfik Sermersuup oqartussaasunik allanik il.il. allaffigeqatiginnittarsimanerani kommunip iluani allattukkat/allakkiat (notater) pineqartunut ilaatinneqarmata.”

Suliaq pillugu oqaaseqaat Kommuneqarfik Sermersuup uannut e-mailikkut 15. marts 2019-imeersutigut nassiuppaa, tassanngalu ilaatigut makku er-serput:

“2015-imut missingersuutit pillugit isumaqatigiinniarnernut atatillugu nalinginnaasumik sullissinerup appartinneqarnissaa naalakkersuinikkut aalajangerneqar-

poq, taamaattumillu inuuniarnermut ikiorsiissuteqartarnermut najoqqutassatut aningaasartarineqartut Qeqqata Kommuniani qaffasissutsimut naapertuuttunngorlugit apparneqarlutik. Nuuk Ugeavisimi 3. december 2014-imeersumi allaa-serisap "Akit avatangiisinut naleqqussakkat"-p assilinera ilanngunneqarpoq, tasani tunngavilersuutit sukumiinerusut atuarneqarsinnaammata.

[...]

[4.] Ombudsmandip qinnutigisaa:

Uanga paasinninnera unaavoq Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqartoq tunni-ussinerit tamarmik immikkut pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqaat nutaaq tunngavigalugu pisartut. Naammagittaalliuuteqartarfiulli sulianik pisortanit ikiorsiissutinut tunngasunik suliarinninnerminut atatillugu qinnuteqaatit taamaattut kommuninit pissarsiariniarneq ajorpai.

Kommuneqarfik Sermersuup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera qulaani allaaserineqartoq ilalerpaa?

Kommunip akissutaa:

Aap.

[5.] Ombudsmandip qinnutigisaa:

Nassuiaruk kommunip paasinninnera unaanersoq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililerineq tassaasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiineq, aalajangiinerlu taanna akuersaartumik nanertuutaasumilluunniit aalajangiinerunersoq.

Kommunip akissutaa:

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik appaaneq immiini 2015-imut nalinginnaasumik sullissinerup qaffasissusissaata naalakkersuinikkut aalajangerneqartup malitsigaa, A-lli inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunineqarnissaannik aalajangiineq immiini akuersaartuulluni.

[6.] Ombudsmandip qinnutigisaa:

Kiisalu aalajangiineq pineqartoq kommuni isumaqarpat Kommuneqarfik Sermer-sooq qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommuni sulianik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat pisortat ingerlatsineranni suliani aalaja-

ngiiffigisassani aalajangiiffigineqartunilu atuuttut eqqarsaatigalugit – matumani soorlu pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 19-imi suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 6-imi allattuisussaataaneq pillugu malittarisassat ilanngullugit eqqarsaatigalugit – inatsiseqartitsinikkut sunik isumaliutersuuteqarsimaneersoq.

Kommunip akissutaa:

Nalinginnaasumik sullissinerup qaffasissusiata iluarsineqarnissaa kommunalbestyrelsen naalakkersuinikkut aalajangerpaa, tamatumani ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu innuttaasut illua'tungiusutut tusarniarneqartussaangillat.

[7.] Ombudsmandip qinnutigisaa:

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu, tassalu A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 1. januar 2015 aallarfigalugu ikililerineq tassunga qanoq iliorluni nalunaarutigineqarsimasoq kiisalu kommuni periaatsimut toqqarneqartumut atatillugu inatsiseqartitsinikkut sunik isumaliutersuuteqarsimaneersoq.

Kommuneqarfik Sermersooq tamatumunnga atatillugu qinnuigaara manna isummerfigeqqullugu, tassalu aalajangiinerup inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqassaguni aalajangiinermit pineqartumut suliame illua'tungiusoqarpat taakku ataasiakkaarlugit taakkununnga aallaavittut pisortatigoortumik nalunaarutigineqarsimanissaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit isumaasoq nalinginnaasumik akuerisaasoq.

Kommunip akissutaa:

A qinnuteqaammini ilalernerqarsimanerminik oqaasiinnartigut ilisimatinneqarsimavoq, ikiorsiissutinillu tigusisalerneerata tamanna aamma ilalerpaa. A pillugu suliame takuneqarsinnaangilaq aalajangiinerup allakkatigut tiguneqarnissaannik pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi §§ 22-23 tunngavigalugit kissaateqarsimaneersoq.

[8.] Ombudsmandip qinnutigisaa:

Kiisalu Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara manna isummerfigeqqullugu, tassalu aalajangiinerit aalajangersimasut – soorlu aalajangiinerit aalajangiinermit pineqartumut nanertuisuusut - allakkatigoortuusariaqarnerat ingerlatsinermit ileqqorissaarnerup nassatarigaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit naliginnaasumik aamma ilimagisaasoq.

Kommunip akissutaa:

Aalajangiinerit aalajangersimasut – soorlu aalajangiinerit aalajangiinermit pineqartumut nanertuutissiisuusut – allakkatigoortuusariaqarnerat ingerlatsinermit ileqqorissaarnerusooq Kommuneqarfik Sermersuup isumaqatigaa.

Suliamili matumani aalajangiineq pineqartumut akuersaartoq pineqarpoq.

[9.] Ombudsmandip qinnutigisaa:

Kommuni qinnuigaara Kommuneqarfik Sermersuup inuit arlallit pisortanit ikiorsiissutisiaannik 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililerinissamik aalajangiinera pillugu allagaatit tamarmik assilineri uannut nassiuteqqullugit.

Kommuni aammattaaq qinnuigaara A-p pisortanit ikiorsiissutisiai pillugit allagaatit 2014-imeersut aamma 2015-imeersut tamarmik kiisalu allagaatit allat, aamma ukiunit allaneersut, piffissami tassani pisortanit ikiorsiissutit aningaasartaanik aalajangersaanermut sunniuteqartut tamarmik assilineri uannut nassiuteqqullugit.

Kommunip akissutaa:

Nuuk Ugeavisimi allaaserisap (ilanngussaq 1) saniatigut 2015-imut missingersuutinut atatillugu missingersuutit pillugit isumaqatigiinniarnernit ilanngussanik ilanngussaqaarpugut, taakku tassaallutik pisortanit ikiorsiissutinut tunniunneqartartunut najoqqutassatut aningaasartarineqartut assigiissarneqarnissaannut tunngatillugu periarfissat allattorsimaffiannit immikkoortoq ataaseq (ilanngussaq 2), taamatullu aamma kommunit pingasut, Kommuneqarfik Sermersuup, Kommuni Kujalliup Qeqqatalu Kommuniata, akornanni pisortanit ikiorsiissutit tunniunneqartut qaffasissusii eqqarsaatigalugit sanilliussilluni takussutissiaq (ilanngussaq 3). Taamatutaaq innuttaasumut pineqartumut tunngatillugu suliami allagaatit attuumassutillit, suliami allattuiffittut aqutsinermullu allattuiffittut, ilannguppavut (ilanngussaq 4). (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Takuneqarsinnaasutut suliami allagaatit arlallit oqaaseqaammut ilanngullugit nassiunneqarsimapput, matumani allaaserisap Nuuk Ugeavisimi 3. december 2014-imi ilanngunneqartup assilinera ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Allaaserisamit tassannga makku erserput:

“Akit avatangiisinut naleqqussakkat

Akit avatangiisinut naleqqussakkat 2015-imut missingersuutit kingunerisaannik Kommuneqarfik Sermersuup Qeqqata Kommuniani pisortatigoortumik ikiorsiissutinut akigititaasunut naleqqussarniarpai.

Kommunalbestyrelsimi amerlanerussuteqartut aalajangiipput Kommuneqarfik Sermersuumi pisortatigut ikiorsiissutit appartinniarlugit, siunissami Qeqqata Kommuniani akigititaasut assigilissallugit.

Kommuneqarfik Sermersooq taamatut oqarpoq.

Allannguutikkut 5,5 mio. koruunit sipaarutigineqassapput, kisianni sipaarniutigineqartut aalajangiinermut patsisaanngillat. Ullumikkut Kommuneqarfik Sermersuup ikiorsiissutit tunniuttagai assut qaffasipput taamaalilluni kommunini suliffissaaleqisut maanga nuunnermikkut aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarsinnaamata.

Tamanna kommunimi isumaginninnikkut allaffeqarfinni malugineqarsimavoq, missiunerit takutimassuk pisortatigut ikiorsiissutinik pisartagallit arfineq pingajorarterutaat ukiuni kingullerni maanga kommunimut nuussimasut.

- Nuna tamakkerlugu suliffissaaleqisut akisussaaffigisinnaanngilagut, taamaatumik massakkut allatut ajornartumik ajutuulernerme toortagaq toorneqarpoq, borgmester Asii Chemnitz Narup oqarpoq.

Pisortatigoortumik ikiorsiissutinik ikilisaasoqareeraluartoq Kommuneqarfik Sermersuumi pisortatigoortumik ikiorsiissutit suli inatsisitigut piumasaqaatit minnerpaaffissaat qulaallugit amerlassuseqarput. Kommuni Kujalliup akigititaatut amerlatigilersillugit kommunalbestyrelse aalajangiisimasuuppat 10 mio. koruunit sipaarutaassagaluarput.”

Sulisuma ilaata Kommuneqarfik Sermersooq 6. juni 2019-imi sianerfigaa, suliaq pillugu arlalinnik apeqquteqarfiginiarlugu. Sulisora ilaatigut aperaaq A inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililerneqarnerannik ilisimatinneqarsimanersoq. Kommuneqarfik Sermersooq 11. juni 2019-imi Ombudsmandeqarfimmut sianerpoq, apeqquutillu allakkatigut piумallugit.

Kommuneqarfik Sermersuumut 27. juni 2019-imi ilaatigut imatut allappunga:

"[...] matumuuna Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara apeqqutit tulliuttut akissuteqarfigalugit ilassutaasumik oqaaseqaateqaqqullugu:

- 1. Inuuniarnermut ikiorsiissutinik ikililerinerup siornatigut kingornatigullu A-mut inuuniarnermut ikiorsiissutit tunniunneqartarnerannut qinnuteqaatit aalajangiinerillu suut tunngaviuppat?*
- 2. Inuuniarnermut ikiorsiissutinik ikililerineq A-mut kommunip qanoq nalunaarutigaa?*

Apeqqutit kinguliini immikkoortuni 1-imi 2-milu itisilerneqarput.

[...]

1. Inuuniarnermut ikiorsiissutinik ikililerinerup siornatigut kingornatigullu A-mut inuuniarnermut ikiorsiissutit tunniunneqartarnerannut qinnuteqaatit aalajangiinerillu suut tunngaviuppat?

Kommuneqarfik Sermersuumut allakkanni 6. februar 2019-imeersuni (imm. 2.4.1-imi) ilaatigut allappunga Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik paasinninnera imatut paasigiga kommunip pisortanit ikiorsiissutinik tunniussineri – ullut 14-ikkaartuugunik qaammatikkaartuugunilluunniit – tamarmik ataasiakkaarlutik tassaasut aalajangiinerit, tunniussinerillu tamarmik ataasiakkaarlutik tunineqartup qinnuteqaatai nutaat tunngavigalugit pisartut.

Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaataa 15. marts 2019-imeersoq imatut paaseqqaarpara kommuni isumaqartoq kommunip A-mut inuuniarnermut ikior-

siissutininik tunniussisarneri tamarmik ataasiakkaarlutik qinnuteqaatit nutaat tungavigalugit pisarsimasut.

Tunniussisarnerilli tamarmik suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi ingerlatsinermi inatsiseqartitsinikkut aalajangiinermik oqartarnertut ataasiakkaarlutik aalajangiinerunerannik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera Kommuneqarfik Sermersuup isumaqatigineraa uannut ersernewalluppoq.

Oqaatigaara uanga paasinneqqaarnera unaasoq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutininik qinnuteqaatinik kommunimut ingerlaavartumik tunniussisarsimanera imaluunniit kommunip taakku pillugit aalajangiisarsimaneri pillugit uppersaataat suliami allagaatini Kommuneqarfik Sermersuumit massakkut tigusanni ilaanngitsut.

Uanga paasinninnera unaavoq 2015-imi januarimi ikiorsiissutininik ikililerineq sioqqullugu A-mut inuuniarnermut ikiorsiissutininik tunniussineq kingulleq 29. december 2014-imi pisimasoq, ikiorsiissutinillu ikililerinerup kingornatigut tunniussineq siullesq 12. januar 2015-imi pisimalluni.

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu A-p qinnuteqaataa sorleq kommunillu aalajangiinera sorleq tunniunneqartartut aningaasartaannik ikililerineq sioqqullugu tunniunneqartunut kingullernut tunniunneqartartullu aningaasartaannik ikililerinerup kingornatigut tunniunneqartunut siullernut tunngaviusimanersut. Kommuni qinnuigaara tassunga atatillugu ilisimatitsissutigeqqullugu qinnuteqaatit qanga tunniunneqarsimanersut aalajangiinerillu qanga pisimanersut.

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara qinnuteqaatit aalajangiinerillu taakku assilineqarnerinik nasseqqullunga. Taakku ilaat arlallilluunniit oqaasiinnakkut nalunaarutigineqarsimappata, taakku pillugit kommunip allakkiaasa assilineqarnerinik tigusaqarnissara qinnutigaara.

2. Inuuniarnermut ikiorsiissutininik ikililerineq A-mut kommunip qanoq nalunaarutigaa?

Kommuneqarfik Sermersooq oqaaseqaammi 15. marts 2019-imeersumi ilaatigut imatut allappoq:

“Ombudsmandip qinnutigisaa:

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu, tassalu A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililerineq tassunga qanoq iliorluni nalunaarutigineqarsimanersoq kii-salu kommuni periaatsimut toqqarneqartumut atatillugu inatsiseqartitsinikkut sunik isumaliutersuuteqarsimanersoq.

[...]

Kommunip akissutaa:

A qinnuteqaammi akuerineqarsimaneranik oqaasiinnartigut ilisimatinneqarsimavoq, tamannalu pisartakkanik tiguisalerneranit aamma ikorfartorneqarluni. Aalajangiineq allakkatigut tigujuumagini oqaatigisimaneraa suliامي A-mut tunngasumi takuneqarsinnaanngilaq, tak. pisortani suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 22-23.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa 2015-imi januarimi ikililernerqarnerannik aalajangiineq kommunip A-mut nalunaarutigisimagaa Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarnersoq uannut erserluppooq.

Tamatununga atatillugu oqaatigaara uanga paasinneqqaarnera unaasoq taamatut aalajangiisoqarsimaneranut uppernarsaat suliامي allagaatini Kommuneqarfik Sermersuumit tigusanni ilaanngitsoq.

Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara manna pillugu sukumiinerusumik nassuiaateqaqqullugu, tassalu A inuuniarnermut ikiorsiissutisiami 2015-imi januarimi ikililernerqarnerat pillugu aalajangiinermik qanoq qangalu kommunimit nalunaarfigineqarsimanersoq.

Kommuni qinnuigaara suliامي allagaatinik amerlanerusunik kommunip apeqquumik taassuminnga paasinninneranut ikorfartuutaasunik peqaruni taakku assilineri uannut nassiateqqullugit.”

Oqaaseqaat nutaaq 15. august 2019-imi ullulerneqarsimasoq Kommuneqarfik Sermersuumit tamatuma kingornatigut tiguara. Tassannga ilaatigut makku erseerput:

“Ombudsmandip qinnutigisaa:

1. Inuuniarnermut ikiorsiissutinik ikililerinerup siornatigut kingornatigullu A-mut inuuniarnermut ikiorsiissutit tunniunneqartarnerannut qinnuteqaatit aalajangiinerillu suut tunngaviuppat?

Kommunip akissutaa:

Inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussinerit tamarmik immikkut pisarput innuttaasoq pillugu massakkut paasissutissat tunngavigalugit, matumani Majoriami suliffissarsiorlutut naqitsisimaneq/nalunaarsorneqarsimaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Paasissutissat taakku qinnuteqaatit suliarineqartarput. Paasissutissallu taakku tassaapput tunniussinerit tunngaviusut. Apeqqutip akineqarnera eqqarsaatigalugu A-p suliffissaaleqisutut/suliffissarsiorlutut nalunaarsorneqarnera pillugu takussutissiaq inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussisoqassappat erseqqissumik piunnaasaataasoq suliamut ilanngussatut 5-itut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Ombudsmandip qinnutigisaa:

2. Inuuniarnermut ikiorsiissutinik ikililerineq A-mut kommunip qanoq nalunaarutigaa?

Kommunip akissutaa:

Kommunip akissutaani 15. marts 2019-imeersumi ilanngullugu nassiunneqartumi immikkoortut 6 aamma 7 innersuussutigineqarput.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Takuneqarsinnaasutut suliami allagaatit arlallit oqaaseqaammut ilanngullugit nassiunneqarput.

Sulisuma ilaat Kommuneqarfik Sermersuumut 19. august 2019-imi sianerpoq, kommunip ilassutaasumik oqaaseqaataa pillugu arlalinnik apeqqute-

qaateqarniarluni. Sulisuma ilaatigut oqaatigaa ilassutaasumik oqaaseqaat a-ningaasartat ikililerneqarnerat sioqqullugu aamma ikililerinerup kingornatigut aalajangiinerit suut tunniussinernut tunngaviunerannik isummerfiginninnermik imaqanngitsoq. Aningaasartanik ikililerineq A-mut immikkut nalunaarutigineqarsimanersoq sulisuma aammattaaq apeqqutigaa.

Kommuneqarfik Sermersooq Ombudsmandeqarfimmut 23. august 2019-imi sianerpoq, apeqqutillu allaganngorlugit piumallugit.

Oqaaseqaataagallartoq Kommuneqarfik Sermersuumut aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 3. oktober 2019-imi nassiuppapara, taamaalillutik oqartussaasut taakku oqaaseqaatigigallakkannik isummerfiginninnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugit.

Oqaaseqaataagallartup assiliner A-mut aamma nassiuppapara, taamaalilluni taanna oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatiminik saqqummiussinissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Oqaaseqaataagallartumi ilaatigut imatut allappunga:

“A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa 2015-imi januarimi ikililerneqarnerat

[...]

Suliamik suliarinninninni suliami allagaatit oqaaseqaatillu arlallit Kommuneqarfik Sermersuumit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit pissarsiariniarpakka/pissarsiaraakka.

Oqaatigisariaqarparali suliap qanoq ingerlasimanagera erseqqissumik suli paasiuminaatsikkiga (tulliuttuni ilaatigut imm. 1 aamma 6 takukkit). Taamaattumik isumaqarpunga Kommuneqarfik Sermersooq aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliamik paasinninnerigallagara pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarpata tamanna eqqornerpaasoq. Oqaaseqaatigigallakkama assiliner A-mut aamma nassiuppapara, taamaalilluni taanna suliap pillugu

oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaatiminik nassiussinissaminut periarfissaqarsinnaaqullugu.

[...]

Ombudsmandip oqaaseqaatigigallagaa

1. Uanga misissuininni suna pineqarpa?

Suliami pineqartoq tassaavoq A-p pisortanit ikiorsiissutitut tigusartagaanik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi januarimi ikililerisimanera. Kommunip aalajangiinera eqqortuusoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik kingusinnerusukkut aalajangiivoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami aalajangiinerani ikiorsiissutit ikililernerqartut inuuniarnermut ikiorsiissutitut taaneqarsimapput – taamaattumillu taaguut taanna uanga tulliuttuni aamma atorpara.

Tulliuttuni suliap ingerlasimanera (immikkoortumi 2-mi), oqaaseqaatigigallakannut malittarisassatigut tunngavigisaq (immikkoortumi 3-mi) oqartussaasullu suliamik paasinninnerat (immikkoortumi 4-5-imi) allaaseraakka. Kommuneqarfik Sermersuup A ikililerinissamik aalajangiineq pillugu nalunaarfigisimaneraa tamatum kingornatigut (immikkoortumi 6-imi) sukumiinerusumik isummerfigaara.

Takuneqarsinnaasutut paasinninnerigallagara paasinninnermik matuminnga tunngaveqartoq, tassalu A ikililerineq pillugu oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarfigineqarsimangitsoq. Oqartussaasulli apeqqummik taassuminnga paasinninnerat sunaanersoq erseqqarluttutut isigaara. Tassaluuna suliap ingerlasimaneranik nalornissutiginninneq taanna ilaatigut pissutigalugu oqaaseqaataagallartunik suliarinninniarlunga aalajangertunga.

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerannik Kommuneqarfik Sermersuup A-mut nalunaaruteqarnermi periaasianik naliliinerigallagara immikkoortumi 7-imi tamanna tunngavigalugu allaaseraara. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup apeqqummik taassuminnga naliliiviginninnera tamatumunnga atatillugu aamma iserfigaara.

Tassunga uiggiullugu oqaatigaara suliamik suliarinninninni Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaataat tigugikka, taakkunanilu suliani pisortanit ikiorsiissutitut tunngasuni Kommuneqarfik Sermersuup oqartussaasut paasinninnerat tunngavigalugu sutigut aalajangiisarnera oqartussaasut taakkua nassuiarpaat. Oqartussaasut oqaatigisaasa ilaasa oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga. Oqaaseqaatit taakku immikkoortumi 7.7-imiipput.

Suliap ingerlasimaneranik allaaserinnineq oqaaseqaataagallartumut tulliuvoq.

Danmarkimi atuakkiaasartut allaaserisaasartullu aamma Folketingip Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka, tassami immikkoortuni taakkunani Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviusup Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavik assigimmagu, tamannalu innersuusutitut taaneqartuni takuneqarsinnaavoq.

2. Suliap ingerlasimaneranik paasinninnerigallagara

Suliaq imatut pasivara A pisortanit ikiorsiissutinik Kommuneqarfik Sermersuumit 2015 sioqqullugu piffissami sivisunerusumi pisartagaqarsimasoq. Taamaalilluni 1.014 kr.-t inuuniarnermi ikiorsiissutitut ullut 14-ikkaarlugit kommunimit 2014-imi tigusarsimavai.

Aammattaaq imatut paasivara kommunimi innuttaasut pisortanit aallaavittut ikiorsiissutisiaasa aningaasartaasa najoqqutassatut amerlassusii Kommuneqarfik Sermersuup 1. januar 2015 aallarnerfigalugu ikililersimagai. A eqqarsaatigalugu imaappoq ullut 14-ikkaarlugit 1.014 kr.-nik pisartagaqarsimagaluarluni tamatuma kingornatigut 775 kr.-nik pisartagalersimasoq. Pisartakkat ikililat taakku A-p 12. januar 2015-imi siullermeerluni tiguai.

Kiisalu imatut paasivara najoqqutassatut aningaasartat ataatsimut ikililerneqarnerat Nuuk Ugeavisimi eqqaaneqarsimasoq, Kommuneqarfik Sermersuullu najoqqutassatut aningaasartaliussaanut takussutissiaq A-p kommunimit 2015-ip aallartinnerani tigusimagaa – ikililerinerli pillugu allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit nalunaarfigineqarsimanani. Kommunilli aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup apeqquummik taassuminnga paasinninnerat sunaaner-

soq uannut erseqqivinngilaq. Taamaattumik apeqqut taanna immikkoortumi 6-imi uterfigaara.

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutit kommunimit tigusami ikililerneqarsimanagerat uannut 26. januar 2015-imi naammagittaalliuutigaa. Ikililerinerineq pillugu ilisimatineqarsimannginnini aamma naammagittaalliuutigaa.

Naammagittaalliuut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ingerlateqqillugu 13. februar 2015-imi nassiuppara. Allakkanni ilaatigut oqaatigaara Naammagittaalliuuteqartarfiup isummerfiginninnera Kommuneqarfik Sermersuumi pisortanit ikiorsiissutisisartunut allanut sunniuteqarsinnaasoq, taamaattumillu Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigalugu suliami aalajangiinnermi assilineru uannut nassiuteqqullugu.

Suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 17. maj 2017-imi suliaara. Kommunip aalajangiinera Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiusimavaa. Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiinnermini ilaatigut imatut allappoq:

“Ilisimatitsivutit [...] appartitsineq pillugu kommuni ilinnut sukkulluunniit ilisimatitsisimanngitsoq.

Kommuneqarfik Sermersooq 6. juni 2016-imi allakkatigut ilaatigut ilisimatitsivoq allannguut pillugu ilinnut ilisimatitsisoqarsimannginnera eqqortuunngitsoq. Innersuussutigineqarpoq appaanerup atuutilinnginnera sioqqutitsiarlugu kommuni atuagassiami sapaatip akunneranut saqqummertartumi innuttaasunut nalunaaruteqarsimasoq pisortanit ikiorsiissutit aningaasanut annikinnerusunut appaavigineqassasut.

[...]

Naliliineq:

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq Kommuneqarfik Sermersuup aalajanginnera eqqortuusoq.

[...]

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit kommunimut oqaatigineqassaaq inuuniarnermut ikiorsiissutinik appaaneq ikiorsiissutinik tiguisartunut ataasiakkaanut allakkatigut aamma naleqquttumik piffissalerlugu nalunaarutigineqartariaqartoq.”

Aalajangiinerup assilineru Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uanut nassiuppaa, Kommuneqarfik Sermersuullu aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnerannik nammineerluni misissuiffiginninneq tamatuma kingornatigut aallartippara. Suliami allagaatit oqaaseqaatilu arlallit oqartussaasunit taakkunanga marlunnit tamatumunnga atatillugu pisarsiariniarpakka.

3. Inuuniarnermut ikiorsiissutit allannguutaannik nalunaaruteqartarnek pillugu malittarisassat

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit malittarisassat Kalaallilluunniit Nunaanni allatigut inatsisiliorneq innuttaasup inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa allanngortinneqarnerat ingerlatsiviup innuttaasumut nalunaarutigissagaa aalajangersakkamik erseqqivissumik imaqanngillat.

Allannguinerli aalajangiinertut pissuseqarpat manna nalinginnaasumik ilimagineqartarpoq, tassalu aalajangiineq imarisamisut sunniuteqassaguni aalajangiinermi pineqartumut namminermut toqqartumik nalunaarutigineqassasoq. Inatsisiliorneq pillugu atuakkiani allaaserisanilu tamanna ilaatigut allaaserineqartarpoq aalajangiineq eqqortumik nalunaarutigineqassasoq ilisimatitsissutigineqassasorluunniit.

Aalajangiinermik oqartarnerup qanoq paasineqarnissaa ilaatigut pisortani suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimik taaneqartartussami) § 2 pillugu oqaaseqaatini nassuiarneqarpoq. Tassannga erserpoq ”aalajangiiffigineqarsimasunik aalajangiiffigineqarumaartunilluunniit” oqarnermi eqqarsaatigineqar[toq] suliassanik inatsisinut tunngasunik, tassa imaappoq oqaaseqaatissanik suliaqarneq, taakkunuuna aalajangerniarlugu suliasanngortumi qanoq ilioraanni eqqortuliornerussasoq.”

Aalajangiineq allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit aallaavittut nalunaarutigineqarsinnaavoq.

Aalajangiineq aalajangiinermi pineqartumut nalunaarutigineqanngippat tassani pineqartoq tassaavoq inatsiseqartitsinikkut amigaat annertoq, taamaalillunilu aalajangiineq atuussinnaassuseqarani. Aalajangiinermi pineqartup aalajangiinerup imarisaanik allatut iliorluni paasisaqarsimanera tassani apeqqutaanngilaq/sunniuteqanngilaq.

Eqqartuussut Ugeskrift for Retsvæsen 1989.442/2H-mi naqinneqarsimasoq ilaatigut innersuussutigaaara. Jørgen Steen Sørensenip eqqartuussut En højesteretssdom om kundgørelse af forvaltningsakter (Ingerlatsinermi aalajangiinerit nalunaarutigineqarnerat pillugu eqqartuussiviit qullersaata eqqartuussutaa) Ugeskrift for Retsvæsen 1990.B193-imi naqinneqarsimasoq pillugu oqaaseqaataa aammattaaq innersuussutigaaara.

Eqqartuussiviit qangaanerusoq periaasiannit eqqartuussutit Ugeskrift for Retsvæsen 1953,242H-mi aamma Ugeskrift for Retsvæsen 1934.-271H-mi eqqaaneqarsimasut aammattaaq innersuussutigaaakka.

Suliat 2010-mi ukiumoortumik nalunaarutima qallunaatuani quppernemi 39-mi tulliiniilu aamma kalaallisuuani quppernemi 48-mi tulliiniilu naqinneqarsimasut aamma 2000-imi ukiumoortumik nalunaarutima qallunaatuani quppernemi 83-imi tulliiniilu kalaallisuuani quppernemi 106-imi tulliiniilu naqinneqarsimasut aamma innersuussutigaaakka.

Inatsisilerineq pillugu atuakkiaasarsimasut aamma innersuussutigaaakka, matu mani Niels Fengerip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi) kapitali 15, pingaartumik qupperneq 660, Steen Rønsholdtip atuakkiaanni Forvaltningsret – Retssikkerhed, Proces, Sagsbehandling-imi (2018-imeersumi) talimassaanik naqitertinneqartumi quppernerit 496 tulliilu, Sten Bønsingip atuakkiaanni Almindelig Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi) sisamassaanik naqitertinneqartumi quppernerit 235 tulliilu, Jon Andersenip atuakkiaanni Forvaltningsret – Sagsbehandling, Hjemmel, Prøvelse-mi (2017-imeersumi) qulingiluassaanik naqitertinneqartumi qupperneq 123, Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret – Sagsbehandling-imi, (2014-imeersumi) arfineq aappassaannik naqitertinneqartumi quppernerit 325 tulliilu, Niels Fengerip atuakkiaanni For-

valtningsloven med kommentarer-mi (2013-imeersumi) siullermik naqitertinneqartumi qupperneq 610 aamma Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2002-meersumi) aappassaannik naqitertinneqartumi quppernerit 602 tulliiilu aamma 857 ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatai 2016-33, 2011 18-1 aamma 2009 20-4 Folketingip Ombudsmandiata nittartagaani (www.ombudsmanden.dk-mi) aaneqarsinnaasut aamma innersuussutigaaakka. Kiisalu oqaaseqaatit arlallit Folketingip Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarutaani ilanngunneqartarsimasut innersuussutigaaakka, matumani 2006-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 414 tulliiilu, 2005-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 434 tulliiilu, 2000-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 320 tulliiilu, 1994-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 265 tulliiilu aamma 1983-imi ukiumoortumik nalunaarummi quppernerit 251 tulliiilu ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

4. Kommuneqarfik Sermersuup suliamik paasinninnera

4.1 Suliap Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi suliarineqarnerani Naammagittaalliuuteqartarfiup Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaa suliaq pillugu nassuiaateqaqqullugu. Kommuni nassuiaammi 6. juni 2016-imeersumi ilaatigut allappoq A-p pisortanit ikiorsiissutisiami ikililerniarneqarnerannik ilisimatinneqarsimannginnini naammagittaalliuutigisimagaa. Kommunip tassunga uiggiullugu ilaatigut makku oqaatigai:

“Kommunip pisortanit ikiorsiissutit allanngortinneqarnerannik innuttaasunut nalunaaruteqarsimannginnera eqqunngilaq. Pisortanit ikiorsiissutisiat ikinnerusunik aningaasartaqalersillugit ikilileriffigineqarnerat kommunip innuttaasunut ugeavisikkut qangarsuarli nalunaarutigisimavaa. Allannguut 01.01.2015 aallarnerfigalugu atortuulerpoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

4.2. Suliamik suliarinninninni oqaaseqaatit marluk Kommuneqarfik Sermersuupit pissarsiariniarpakka. Kommuneqarfik Sermersuup inuuniarnermut ikiorsiissutit pillugit sunik A eqqarsaatigalugu aalajangiisimanera pillugu paasissutissat arlallit ilaatigut pissarsiariniarpakka.

Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaateqaqqullugu qinnuiginnginnerani suliaq pillugu oqaaseqaatit marluk Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit

pissarsiariniareerpakka. Taamaattumik Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik paasinninnera imatut paasigiga kommunip pisortanit ikiorsiissutinik tunniussineri tamarmik – ullut 14-ikkaartuugunik qaammatikkaartuugunilluunniit – immikkut aalajangiinerusut, tunniussinerillu tamarmik ataasiakkaarlutik pisartagaqartup qinnuteqaataa nutaaq tunngavigalugu pisartut, Kommuneqarfik Sermersuumut allakkanni 6. februar 2019-imeersumi innersuussutigaaara. Kommunip uannut oqaaseqaammi 15. marts 2019-imeersumi nalunaarfigaanga Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera kommunip ilaleraa.

Kommuneqarfik Sermersooq allakkatigut 27. juni 2019-imeersutigut qinnuigaara tulleriinneri malillugit aningaasartanik ikililerineq sioqqullugu tunniussineq kingulleq aamma aningaasartanik ikililerinerup kingornatigut tunniussineq siulleq A-p qinnuteqaataanik sunik aamma kommunip aalajangiinerinik sunik tunngaveqarnerat pillugu nassuiaateqaqqullugu. Kommuni aammattaaq qinnuigaara qinnuteqaatit taakku qanga tunniunneqarsimanersut aalajangiinerillu qanga pisimanersut uannut paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaammi 15. august 2019-imeersumi imatut akivaanga:

“Inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussinerit tamarmik immikkut pisarput innuttaasooq pillugu massakkut paasissutissat tunngavigalugit, matumani Majoriami suliffissarsiorlutut naqitsisimaneq/nalunaarsorneqarsimaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Paasissutissat taakku qinnuteqaatit suliarineqartarput. Paasissutissallu taakku tassaapput tunniussinerimut tunngaviusut. Apeqqutip akineqarnera eqqarsaatigalugu A-p suliffissaaleqisutut/suliffissarsiorlutut nalunaarsorneqarnera pillugu takussutissiaq inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussisoqassappat erseqqissumik piumasaqaataasooq suliamut ilanngussatut 5-itut ilanngullugu nassiunneqarpoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Oqaaseqaat taanna aalajangiinerit suut aningaasartanik ikililerineq sioqqullugu aamma ikililerinerup kingornatigut inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussinerimut tunngaviusimanerat pillugu paasissutissanik imaqqanngilaq.

4.3. A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerannik Kommuneqarfik Sermersuup A-mut nalunaaruteqarnermini periaasia pillugu paasissutissat arllallit suliamik suliarinninninni aamma pissarsiariniarsimavakka.

Kommuneqarfik Sermersooq allakkatigut 6. februar 2019-imeersutigut ilaatigut qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommunip paasinnin-nera unaanersooq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerineq suliassat suli-arineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiineq, inuuniarnermut ikiorsiissutinik ikililerinerup A-mut qanoq iliorluni nalunaarutigineqarnera kiisalu kommuni periaatsimut toqqarneqartumut atatillugu inatsiseqartitsinikkut sutigut isumaliutersuuteqarsimanersooq.

Oqaaseqaammi 15. marts 2019-imeersumi Kommuneqarfik Sermersooq ikililerinerup aalajangiinertut pissuseqarneranik apeqqut pillugu ilaatigut imatut akivoq:

“A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerineq immini 2015-imi nalinginnaasumik sullissinerup ataatsimut qaffasissusiata naalakkersuinikkut aalajangerneqartup malitsigaa, A-lli inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunineqarnissaanik aalajangiineq immini akuersaartuulluni.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni A-p ikililerinermik nalunaarfigineqarnerani periaaseq pillugu tamatuma saniatigut ilaatigut imatut allappoq:

“A qinnuteqaammuni ilalernerqarsimanerminik oqaasiinnartigut ilisimatinneqarsimavoq, ikiorsiissutinillu tigusisalernerata tamanna aamma ikorfartorpaa. A pillugu suliame aalajangiinerup allakkatigut tiguneqarnissaannik taanna kisaateqarsimanersooq takuneqarsinnaanngilaq, tak. pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi §§ 22-23.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiai 2015-imi januarimi ikililerneqarniartut aalajangiisoqarsimanera kommunip A-mut nalunaarutigisimagaa Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarnersooq tamatuma kingornatigut paasiuminaatsippara. Taa maattumik kommuni allakkatigut 27. juni 2019-imeersutigut ilaatigut qinnuigaara manna pillugu sukumiinerusumik nassuiaateqaqqullugu, tassalu A inuuniarnermut ikiorsiissutisiami 2015-imi januarimi ikililerneqarnerat pillugu aalajangiinermik nalunaarfigineqarsimaguni qanoq iliorluni qangalu kommunimit nalunaarfigineqarsimanersooq.

Kommuneqarfik Sermersuup ilassutaasumik oqaaseqaat 15. august 2019-imi ul-lulerneqarsimasoq uannut tamatuma kingornatigut nassiuppaa. Ikililerineq pillu-gu paasissutissat kommunip siusinnerusukkut nassiussimasai kommunip tassani innersuussutigai.

5. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik paasinnin-nera

5.1. Soorlu qulaani oqaatigineqartoq imatut paasivara Isumaginninnermi Naam-magittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnera pingaarnerusutigut paasinnin-nermik uuminnga aallaaveqartoq, tassalu nalinginnaasumik imaattoq kommunip inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussineri tamarmik immikkut kommunip aala-jangiineranik nutaamik tunngaveqartut. Isuma taanna Naammagittaalliuuteqar-tarfiup ilaatigut Ombudsmandeqarfimmut oqaaseqaammi 23. juli 2018-imeersu-mi ilaatigullu sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 13. september 2018-imi oqalo-qateqarnermini nassuiarpaa.

5.2. A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerannik Kommune-qarfik Sermersuup A-mut nalunaaruteqarnerani periaaseq pillugu apeqqutit arlal-lit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aammattaaq apeqquti-gaakka.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkatigut 23. juli 2018-i-meersutigut ilaatigut imatut akivaanga:

“A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaasa ikililerniarneqarnerat A-mut namminer-mut nalunaarutiginagu, pisortanilli ikiorsiissutit aningaasartaasa ataatsimut i-kililerniarneqarnerisa Kommuneqarfik Sermersuomit ugeavisikkut nalunaaruti-gineqarnerat eqqarsaatigalugu innuttaasut Kommuneqarfik Sermersuumi ikili-lerinnermit eqqorneqartussat toqqarlugit nalunaarfigineqarsimasuuppata ta-manna pissusissamisoornerpaasimassagaluarpoq. Aalajangiineq 12. januar 2015-imeersoq Kommuneqarfik Sermersuomit aalajangiinerup kingunitsian-guatigut A-mut toqqartumik nalunaarutigineqarpoq.” (Ombudsmandeqarfim-mi nutsigaavoq)

Sulisuma ilaata Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 13. september 2018-imi sianerfigaa, Naammagittaalliuuteqartarfimnullu malugeqqullugu oqaa-

tigalugu aalajangiineq 12. januar 2015-imeersaq pillugu uppernarsaat suliami alagaaatini Ombudsmandeqarfiup taamani tigusaani nassaarineqarsinnaangitsoq.

Suliami ilassutaasumik oqaaseqaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq taanna tunngavigalugu uannut 31. oktober 2018-imi nassiuppaa. Tassannga ilaatigut makku erserput:

“Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinerata 2015-imi januarimeersup assilinerata Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nassiussinnaangilaa. Kommunip allattoqarfimmut akissutaanit 6. januar 2016-imeersumit ersertut kommuni A-mut allakkatigut aalajangiinermik suliarinnissimangilaq.

Allakkatigut aalajangiineq amigaatigineqaraluartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik naliliivoq suliaq suliarineqarsinnaasoq. [...]

Allakkatigoortitsisoqarnissaa inatsisikkut piumasaqaataangimmat naammagittaalliuutit tamaasa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sapinngisamik suliariniartarpai, matumani oqaasiinnartigut aalajangiinerit aamma ilanngullugit eqqarsaatigalugit.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilassutaasumik oqaaseqaataa A inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililerneqarnissaannik aalajangiinermik oqaasiinnartigut ilisimatinneqarsimasoq Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqartoq erseqqisumik oqarnermik imaqaangilaq. Naammagittaalliuuteqartarfiulli oqaasiinnartigut aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit suliarisarai Naammagittaalliuuteqartarfik oqaaseqaammi nassuiaavoq. Tamanna tunngavigalugu paasivara Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqartoq A aalajangiinermik oqaasiinnartigut nalunaarfineqarsimasoq. Taamatut paasinninnerup suna tunuliaqutarineraa paasiu-minaatsippara.

6. Ikililerineq pillugu aalajangiineq Kommuneqarfik Sermersuup A-mut nalunaarutigaa?

6.1. Aalajangiinernik uppernarsaasersuisarneq pillugu malittarisassat

Kommuneqarfik Sermersuup ikililerineq pillugu aalajangiinermik A-mut nalunaaruteqarsimanera naammattumik uppernarsaasersorneqarsimanersoq apeqqum-

mik uanga naliliiviginninnera oqartussaasut aalajangiinerminnik uppersaaser-suinissaminut pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassanik allaaveqarpoq. Eq-qortussa anguniarlugu oqaatigaara kommunip malittarisassat taakku malissi-manerai isummerfiginngikkiga.

Siullertut, allakkatigut aalajangiinerit innuttaasunut nassiunneqartut nalunaar-sorneqarnissaat oqartussaasup isumagisussaavaa. Tamanna ingerlatsinermi ileq-qorissaarnerup nassataraa.

Katrine Rosenkranz de Lassonip allaaserisaa "Nalunaarsuineri periaaseq pitsaa-soq" 2014-imi ukiumoortumik nalunaarutima qallunaatuani quppernemi 30-mi tulliini lu aamma kalaallisuuani quppernemi 36-mi tulliini lu naqinneqartoq kiisalu oqaaseqaat ukiumoortumik nalunaarutip taassuma qallunaatuani quppernemi 136-mi tulliini lu kalaallisuuani quppernemi 171-imi tulliini lu naqinneqartoq ilaa-tigut innersuussutigaa.

Aappaattut, oqartussaasup aalajangiineq oqaasiinnartigut nalunaarutiguniuk tamatuma allakkatigut naammattumik uppersaaserneqarnissaa qulakkeertus-savaa. Taamaalluni inatsiseqartitsinikkut tunngavik inatsisikkut aalajangersa-gaangitsoq imaattoq atuuppoq, tassalu suliani aalajangiiffiqineqartuni tamani pingaaruteqartumik iliuuseqarnerit suliami allagaatini allani takuneqarsinnaan-ngitsut tamarmik allatorneqartassasut. Tamatuma manna ilaatigut nassataraa, tassalu aalajangiinerit oqaasiinnartigut nalunaarutiqineqartut pillugit allattuiso-qartassasoq.

Oqartussaasoq aalajangiineq oqaasiinnartigut nalunaarutiqineqartoq pillugu allat-tuinngippat aalajangiinerup imarisaa suunersoq, aalajangiinermut suna tunngavi-unersoq aalajangiinerlu suliami illua'tungiusumut qanga nalunaarutiqineqarsima-nersoq kingusinnerusukkut naammattumik qularnaassuseqartumik uppersar-neqarsinnaanngeratarsinnaavoq.

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 23-kkut aalajangersarneqarpoq aalajangiinermik oqaasiinnartigut nalunaarfigineqartup aalajangiineq allakkatigut tunngavilersorneqassasoq pisuni aalajangersimasuni piumasarisinnaagaa. Taa-maalilluni suliami naammattumik uppersaasersuisimaneq aalajangersagaq taanna tunngavigalugu kingusinnerusukkut allakkatigut tunngavilersuineri mik su-liaqarnermut aamma tunngaviugajuttartussaavoq.

Suliat 2004-mi nalunaarutima qallunaatuani quppernemi 312-imi tulliinilu kalaallisuanilu quppernemi 383-imi tulliinilu, aamma 2014-imi ukiumoortumik nalunaarutima qallunaatuani quppernemi 85-imi tulliinilu kalaallisuanilu quppernemi 106-imi tulliinilu, pingaartumillu oqaaseqaatip immikkoortua 5.2.B., naqineqartut ilaatigut innersuussutigaakka. Kiisalu suliaq 2018-4 Folketingip Ombudsmandiata periaasianut aamma Danmarkimi inatsisilerineq pillugu atuakkianut allaaserisanullu innersuussutinik amerlanerusunik imalik innersuussutigaara. Suliaq nutaarsiassatut 1. februar 2019-imi tamanut saqqummiunneqartoq taanna uanga nittartakkanni atuarneqarsinnaavoq.

6.2. Apeqqummik taassuminnga paasinninnerigallagara

6.2.1. Aallaqqaasiummi oqaatigineqartutut A-p pisortanit ikiorsiissutisiami ikililernerneqarnerat pillugu ilisimatinneqarsimannginnini uannut naammagittaalliutigaa.

Kommuneqarfik Sermersuup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut oqaaseqaataani 6. juni 2016-imeersumi kommunip oqaatigaa ikililerineq – uanga paasisattut – Nuuk Ugeavisimi eqqaaneqarsimasoq. A ikililerineq pillugu aalajangiinermik tigusaqarsimasoq kommunip oqaaseqaammi oqaatiginngilaa. Tamanna imatut paasivara kommuni isumaqartoq A ikililerinerup ugeavisimi eqqaaneqarnerata saniatigut ilisimatinneqarsimanngitsoq, suliallu ingerlasimaneramik paasinnineq taanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik suliami aalajangiimmat Naammagittaalliuteqartarfimmit aamma tunngaviutinneqarsimasoq.

6.2.2. Suliamili misissuininnut atatillugu paasisutissanik Kommuneqarfik Sermersuumit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit tigusaqarpunga, taakkulu imatut oqaasertalerneqarsimapput oqartussaasut apeqqummik taassuminnga massakut paasinninnerat suunersoq uannut paasiuminaalliluni.

Kommuneqarfik Sermersuup uannut oqaaseqaataa 15. marts 2019-imeersoq imatut paasivara kommuni isumaqartoq A pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaanerminik piffissap ingerlanerani ilisimatinneqarsimasoq. A-li aalajangiinermik ikilile-

rineq sioqqullugu nalunaarfigineqarsimanngitsoq kommuni sulii isumaqarnerisooq oqaaseqaat taanna aallaavigalugu paasiuminaatsippara.

Immikkoortumi 5.2-mi oqaatigineqartutut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup uannut oqaaseqaataa 31. oktober 2018-imeersooq aammattaaq imatut paasivara Naammagittaalliuuteqartarfiup paasinninnera unaagunartoq A ikililerineq pillugu aalajangiinermik oqaasiinnartigut nalunaarfigineqarsimasooq. Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaata oqaatigineqartup suna tunuliaqutarinnera paasiuminaatsippara.

6.2.3. Suliami allagaatit Kommuneqarfik Sermersuumit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup massakut tigusakka aallaavigalugit paasinninnerigallagara unaavoq A-p aalajangiinermik inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililerneqarnerat sioqqullugu nalunaarfigineqarsimanera uppersarsarneqarsimanngitsoq.

Taamaalilluni allakkatigut aalajangiinerup assilinnera aalajangiinerulluunniit oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarnera pillugu allattukkamik suliami peqanngilaq.

Taamaattumik suliap ingerlasimaneranik ataatsimut isiginnillunga paasinninnerigallagara unaavoq Kommuneqarfik Sermersuumi inuuniarnermut ikiorsiissutit najoqqutassatut aningaasartaannik 2015-imi januarimi ataatsimut ikililerineq taamaallaat Nuuk Ugeavisimi eqqaaneqarsimasooq, A-li inuuniarnermut ikiorsiissutisiat ikililerneqarnissaannik aalajangiineq pillugu toqqartumik nalunaarfigineqarsimanngitsoq.

7. Suliamik uanga naliliigallarnera

7.1. Kommuneqarfik Sermersuup inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililerneqarnerannik A-mut nalunaaruteqarsimaneranik apeqqummik uanga naliliininni ikililerineq suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiinerunersooq ilaatigut apeqqutaavoq.

Imatut paasivara Kommuneqarfik Sermersuup paasinninnera unaasoq kommuni ikililerineq sioqqullugu aalajangiisimasooq A inuuniarnermut ikiorsiissutisinnataasooq. Naatsorsuutigaara aalajangiineq taanna kommunip A-mut nalunaarutigisimaga. Ikililerinerli immi aalajangiinertut pissuseqartoq kommuni isumaqar-

nersoq ikililerinerullu kommunip apeqquummik taassuminnga paasinninnera malil-lugu "nalinginnaasumik sullissinerup ataatsimut qaffasissusiata naalackersuini- kut aalajangerneqartumut malittaanera" qanoq sunniuteqarnersoq paasiuminaat- sippakka.

Imatulli paasisariaqarpara suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfi- up paasinnineq una aallaavigalugu suliarisimagaa, tassalu A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi januarimi ikililerinera suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiinerusoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumani isumaqatigaara.

Tamanna inatsisilerineq pillugu atuakkiaasartuni allaaserisanilu nalinginnaasumik paasinninnermut aamma naapertuuppoq.

Jon Andersenip atuakkiaani Socialforvaltningsret-imi (2010-meersumi) pingajus- saanik naqitertinneqartumi qupperneq 194 isumaginninnermik inatsiseqartitsi- nermik aalajangernerit suut aalajangiinertut isigineqarnerannik sukumiinerusu- mik allaaserinnittoq tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa. Niels Fengerip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret-imi (2018-imeersumi) quppernerit 76 tullii- lu aammattaaq innersuussutigaa.

Suliaq Folketingip Ombudsmandiata 2005-imi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernerna 434-mi tulliinilu naqinneqartoq aamma innersuussutigaa.

7.2. Immikkoortumi 3-mi oqaatigineqartutut inatsiseqartitsinikkut tunngavik manna atuuppoq, tassalu aalajangiineq imarisamisut sunniuteqarsinnaalissaguni aalajangiinermi pineqartunut toqqartumik nalunaarutigineqassasoq. Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq A inuuniarnermut ikiorsiissutisiami ikililerniarne- qarnerannik nalunaarfigineqarsimanersoq.

Immikkoortumi 6.2.3-mi oqaatigineqartutut suliap uannut massakkut paasissu- tissartalersorneqarnera tunngavigalugu manna tunngaviutittariaqarpara, tassalu A ikililerineq sioqqullugu oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit aalajangiinermik ti- gusaqarsimanngitsaq.

7.3. Imatulli paasivara A-p ikililerinermik allatut iliorluni ilisimatinneqarsimanera Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnerminni pingaartillugu isiginiarsimagaat.

Siullertut, Kommuneqarfik Sermersuup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut oqaaseqaataa 6. juni 2016-imeersoq aamma Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami tamatuma kingornatigut aalajangiinera imatut paasivakka oqartussaasut taakku marluk suliamik suliarinninnerminni manna pingaartillugu isiginiarsimagaat, tassalu pisortanit ikiorsiissutit najoqqutassatut aningaasartaannik kommunip 2015-imi januarimi ataatsimut ikililerinera Nuuk Ugeavisimi eqqartorneqarsimasoq.

Paasinninnerigallagara unaavoq eqqartuineq taanna A-p inuuniarnermut ikiorsiisutisiaasa ikililernerneqarnissaannik aalajangiineq pissusissaatut nalunaarutigineqarsimansoq apeqqummik naliliinermut sunniuteqanngitsoq – tassami A aalajangiinermi pineqartutut aalajangiinermik toqqartumik nalunaarutigineqartumik eqqartuinikkut tigusaqanngimmat.

Suliaq Folketingip Ombudsmandiata 1999-imi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernerna 453-imi tulliinilu naqinneqartoq ilaatigut innersuussutigaa. Suliami pineqarpoq peqqusissut taamaallaat majuartarfeqarfimmi allagarsiussinikkut nalunaarutigineqarsimasoq. Ombudsmandi "ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermi tunngaviit nalinginnaasut" innersuussutigalugit isumaqarpoq peqqusissut taanna pissusissaatut nalunaarutigineqarsimanngitsoq. Ombudsmandip tamatumunnga uiggiullu ilaatigut makku oqaatigai:

"Tamatuma ingerlatsinnermi aalajangiineq ingerlatsinnermi aalajangiinermi pineqartumut toqqartumik nalunaarutigineqartussaanera ingerlatsinnermilu aalajangiinerup innuttaasunik pissusaaffiliisumik peqqusissutaasup piffissami aalajangiinermi pineqartumut pissusissaatut nalunaarutigineqarnermi nalaani aat-saat sunniuteqalertarnera nassatarai. Taamaalilluni aalajangiinermi pineqartoq nammineq aalajangiinermik nalunaarfigineqassaaq. Innuttaasup ingerlatsinnermi aalajangiinermik pissusissaatut nalunaarutigineqarsimanngitsumik allatut iliorluni paasisaqarnera pineqartup inatsiseqartitsinikkut inissisimaneranut sunniuteqanngilaq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

7.4. Aappaattut, Kommuneqarfik Sermersuup uannut oqaaseqaataa 15. marts 2019-imeersoq imatut paasivara A-p inuuniarnermut ikiorsiissutinik aningaasartai ikilisanik tigusaqarsimanera kommunip suliamik naliliineranut aamma sunniuteqarsimasoq.

Tamanna imatut paasivara Kommuneqarfik Sermersuup apeqquummik taassuminnga naliliinera kommunip suliani taamaattuni qaqugukkut nalinginnaasumik aalajangiisoqartarnersoq paasinninneranut ataneqartillugu isiginiarneqassasoq. Oqaaseqaatit suliamik suliarinninnermi tigusakka imatut paasisariaqarpakka Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup paasinninnerat unaasoq kommunip inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussi-neri tamarmik immikkut kommunip pisut ataasiakkaarlugit aalajangiinera tunngavigalugu nalinginnaasumik pisartoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara paasinninnerigallagara unaasoq kommunip soorlu inuuniarnermut ikiorsiissutinik tunniussinera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermik oqartarnertut aalajangiinikkut piuaannanngitsoq. Pisortanit ikiorsiissutit pillugit malittarisassat aalajangersakkanik ikiorsiissutit taamaattut qanoq akulikitsigisumik tunniunneqartarnissaannik oqaatiginnittunik imaqarnerat tamatumunnga atatillugu eqqumaffigaara. Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 18, imm. 1 aamma 2 ilaagit innersuussutigaa.

Suup eqqortuunera eqqortuususaaneraluunniit aalajangiinerup aalajangersarpaa. Taamaalilluni aningaasanik innuttaasumut tunniussisoqassasoq oqartussasup aalajangiineranut atatillugu tunniussisoqarsinnaavoq. Paasinninnerigallagarami unaavoq oqartussasooq pisortanit tunniuttakkanik tunniussinernut tamanut atatillugu aalajangiisarsimasooq aalajangiinermiillu nalunaarutiginnittarsimasooq ilimagineqarsinnaalersinnagu erseqqissunik tunngavissaqarnissaq piunasaqaa-taasussaasoq. Tunngavissaq taamaattoq tassaagajuttussaavoq suliap aalajangiinerit taakku pillugit uppersaatinik imaqarnera. Aalajangiinernik uppersaasarsuisarneq pillugu malittarisassanik immikkoortumi 6.1-imi allaaserisara tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa.

Aammattaaq oqaatigaara paasinninnerigallagara unaasoq oqartussasooq aningaasanik tunniussisoqassasoq aalajangiisimappat aningaasat tunniunneqarnerat

immini aalajangiinerup taassuma aalajangiinermi pineqartumut nalunaarutigineqarneratut isigineqarsinnaanngitsoq.

Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataa Folketingip Ombudsmandiata 2003-mi ukiumoortumik nalunaarutaani quppernemi 398-imi tulliinilu naqinneqartoq ilaatigut innersuussutigaa. Suliami pineqartoq tassaavoq innuttaasoq, pisortanit pisartakkaminit ilannganneqarnerminik pisartakkami tigusami pisarnermit ikinnerusunik aningaasartaqarnerisigut aatsaat paasisaqartoq. Folketingip Ombudsmandiata ilaatigut makku oqaatigai:

“[...] taamaalluni [innuttaasup] pisartakkaminit ilannganneqarnini [...] pisartakkami tigusami pisarnermit ikinnerusunik aningaasartaqarnerisigut aatsaat paasivaa. Taamaalilluni aalajangiineq oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarutigineqarsimangilaq.

Aalajangiineq illua'tungiusumut nalunaarutigineqareersimangikkuni inatsiseqartitsinikkut sunniteqartutut nalinginnaasumik isigineqarneq ajorpoq. Taamaalilluni ilanngaassineq aalajangiinermik inatsiseqartitsinikkut atuussinnaasuseqartumik piosoqanngitsoq pisimavoq, [...].

Isumaqarpunga (A)-p aningasannorlugit ikiorsiissutisiaasa ilanngaavigineqar-nissaannik aalajangiinerup oqaasiinnartigulluunniit aalajangiinertut nalunaarutigineqannginnera isorisariaqartuusoq, pineqartullu ikiorsiissutisiaanik aalajangiineq inatsiseqartitsinikkut atuussinnaasuseqanngitsoq tunngavigalugu ilanngaassisimaneq isorisarialerujussuartut isigaara.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaattumik paasinninnerigallagara unaavoq aningaasanik ikilisanik A-mut tunniussineq immini pineqartoq ikililerisoqarnissaanik aalajangiinermik nalunaarfigineqarsimanersoq naliliinermut sunniteqanngitsoq.

7.5. Taamaalilluni pasinninnerigallagara unaavoq A inuuniarnermut ikiorsiissutis-ianik ikililerinissaq pillugu aalajangiinermik Kommuneqarfik Sermersuumit nalunaarfigineqarsimanersoq apeqqummi Nuuk Ugeavisimi eqqartuineq imaluunniit inuuniarnermut ikiorsiissutit ikilifat tunniunneqarnerat sunniteqanngitsut.

Taamaalilluni A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaami ikililernerneqarnerannik – ikililernerneqareersimanerannilluunniit – Nuuk Ugeavisimi eqqartuineranut imaluunniit inuuniarnermut ikiorsiissutit tunniunneqarnerannut atatillugu paasisaqarsimane- ra apeqqutaatinnagu ikiorsiissutisiaasa ikililernerneqarnissaannik aalajangiineq ima- risamisut sunniuteqarsinnaassaguni pineqartumut toqqartumik nalunaarutigine- qartussaavoq. Immikkoortumili 6.2.3-mi oqaatigineqartutut paasinninnerigalla- gara unaavoq ikilileringeq pillugu aalajangiineq Kommuneqarfik Sermersuup pine- qartumut nalunaarutigisimangikkaa.

7.6. Paasinninnerigallagara unaavoq aalajangiinermik inatsiseqartitsinikkut a- tuussinnaassuseqartumik plusoqanngimmat A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaa- nik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi ikililerinera inatsiseqartitsinermut a- tuuttumut naapertuutinngitsoq. Taamaattumik paasinninnerigallagara aamma u- naavoq kommunip aalajangiinerata eqqortuuneranik Isumaginninnermi Naam- magittaalliuuteqartarfiup tamatuma kingornatigut suliami aalajangiinera inatsise- qartitsinermut atuuttumut aamma naapertuutinngitsoq.

Ataatsimut isiginnillunga paasinninnerigallagara unaavoq Kommuneqarfik Ser- mersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suli- arinninnerat isorisarialerujussuusoq.

Kiisalu paasinninnerigallagara unaavoq suliaq Isumaginninnermi Naammagittaal- liuuteqartarfiup oqaaseqaatikka isiginiarlugit misissoqqittariaqaraa, pisariaqarpat suliap Kommuneqarfik Sermersuumi suliareqqitassanngortillugu utertinneqarnis- saa siunertaralugu.

7.7. Eqqortussaq anguniarlugu naggasiutitut oqaatigaara suliamik sularinninni- ni Kommuneqarfik Sermersuup qinnuigisimagiga A-p pisortanit ikiorsiissutisiai pillugit allagaatit 2014-imeersut 2015-imeersullu tamaasa uannut nassiu- teqqullugit, matumani qinnuteqaatit aalajangiinerillu tamaasa ilanngullugit eqqarsaati- galugit. Kommunip suliami allagaatit arlalissuit uannut tamatuma kingornatigut nassiuppai. Naatsorsuutigaara kommunip taamaaliornermigut suliami allagaatit uanga qinnuiginninninni pineqartunut ilaatinneqartut tamaasa nassiussimassa- gai.

Paasinninnerigallagara unaavoq suliap uannut massakkut paasissutissartalersor- neqarnera malillugu suliami manna pillugu uppersaammik peqanngitsoq, tas-

salu Kommuneqarfik Sermersooq piffissami tassani inuuniarnermut ikiorsiissutini tunniussinernut tamanut atatillugu aalajangiisarsimasoq aalajangiinerluunniit pillugu nalunaaruteqartarsimasoq. Aalajangiinernik uppersaasarsuisarneq (immikkoortumi 6.1-imi) aamma tunniussinernit aalajangiinerillu assigiinngissutaat (immikkoortumi 7.4-mi) pillugit oqaatigisakka innersuussutigaaq.

8. Eqikkaalluni inerniliineq

Paasinninnerigallagara unaavoq A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik 2015-imi januarimi ikililerineq suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinernik oqartarnertut aalajangiinerusoq. Aalajangiineq taanna imarisamisut suniuteqassaguni A-mut nalunaarutigineqarsimasussaavoq.

Suliap ingerlasimaneranik paasinninnerigallagara aammattaaq unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup inuuniarnermut ikiorsiissutit najoqqutassatut aningaasartaannik ataatsimut ikilileriniarnera tamanna sioqqullugu Nuuk Ugeavisimi eqqaaneqarsimasoq. A-li inuuniarnermut ikiorsiissutisiat ikililerniarneqarnerannik oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit nalunaarfigineqarsimanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu paasinninnerigallagara unaavoq A inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik ikililerinissaq pillugu aalajangiinernik Kommuneqarfik Sermersuup nalunaarfigineqarsimanersoq apeqqummi Nuuk Ugeavisimi eqqartuineq imaluunniit inuuniarnermut ikiorsiissutit ikililat tunniunneqarnerat imminni suniuteqanngitsut.

Paasinninnerigallagara unaavoq aalajangiinernik inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik piusoqanngimmat A-p inuuniarnermut ikiorsiissutisiaanik Kommuneqarfik Sermersuup 2015-imi januarimi ikililerinera inatsiseqartitsinermut atuuttumut naapertuutinngitsoq. Taamaattumik paasinninnerigallagara aamma unaavoq kommunip aalajangiinerata eqqortuuneranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tamatuma kingornatigut suliameq aalajangiinera inatsiseqartitsinermut atuuttumut aamma naapertuutinngitsoq.

Ataatsimut isiginnillunga paasinninnerigallagara unaavoq Kommuneqarfik Sermersuup aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliameq sularinninnerat isorisarialerujussusoq.

Kiisalu paasinninnerigallagara unaavoq suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup oqaaseqaatikka isiginiarlugit misissoqqittariaqaraa.

Kommuneqarfik Sermersooq aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik inussiarnersumik qinnuigaakka oqaaseqaatigallakkannut akissutitik kingusinnerpaamik **31. oktober 2019-imi uannut nassiuteqqullugu.**”

Suliaq ingerlaneranik allaaserinninneq oqaaseqaataagallartumut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

A Ombudsmandeqarfimmut 31. oktober 2019-imi orniguppoq. A-p ilaatigut oqaatigaa suliamik misissuina ingerlateqqissagiga kissaatigini. A-p aamma oqaatigaa pisartakkaminit ikinnerusunik tigusaqarami pisortanit ikiorsiisutisiami ikililernerqarnerat aatsaat paasisimagini. Taamaalilluni A nammineq ikililerineq pillugu attaveqarfigineqarsimanngilaq.

Suliaq pillugu oqaaseqaat nutaaq oqaaseqaataagallartoq tunngavigalugu Kommuneqarfik Sermersuumit tiguara. Kommuni oqaaseqaammi 22. oktober 2019-imi ullulernerqarsimasumi ilaatigut imatut allappoq:

”Pisortanit ikiorsiissutit pillugit aalajangiinivinnik pisariaqartitsisoqarnera kommunip eqqumaffigaa, suliasaqarfimmilu tassani qarasaasiakkut ilusiliussaq nutaaq ineriartortilerparput, tassanilu pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqaatinut atatillugu inunnut ataasiakkaanut aalajangiinissamut periarfissaqalersussaavugut.

Kiisalu innuttaasut qarasaasiakkut allakkanik nassiussisarnerup atorneqalerneranut atatillugu aalajangiinernik qarasaasiakkut tigusaqartarnissaminnut periarfissaqalissapput.

Aningaasartat siunissami allanngortinneqarnerini aalajangiinernik innuttaasut eqqorneqartut ataasiakkaarlugit nassiussuisoqartarnissaa immikkut eqqumaffiginiarparput.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaaseqaataa tamatuma kingornatigut tiguara. Naammagittaalliuuteqartarfik oqaaseqaammi 11. november 2019-imi ullulerneqarsimasumi ilaatigut imatut allappoq:

“Oqaaseqaataagallartumit erserpoq A inuuniarnermut ikiorsiissutisiami 2015-imi januarimi ikililerneqarnerat pillugu oqaasiinnartigut ilisimatinneqarsimasoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarnerasoq Ombudsmandip paasiuminaatsikkaa. Allakkatigut aalajangiinerup assilinerata aalajangiinerulluunniit oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarnera pillugu allakkiap assilinerata ilaanginnerat Ombudsmandip innersuussutigaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnermini makku tunngaviutippai, tassalu kommuni suliamik suliarinnikkami aalajangiisimasoq, taanna A-mut oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarsimasoq, inuuniarnermullu ikiorsiissutinik tunniussisoqarsimasoq. Aalajangiinerup oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarnera pillugu allakkiamik nalunaarsuiffimmi peqannginnera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup eqqumaffigaa.

A-p naammagittaalliuutaa 26. januar 2015-imeersoq Ombudsmandip oqaaseqaataa tunngavigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliareqqilerniarpaa.

Suliami Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerata assilinerata ilisimatitsissutitut Ombudsmandimut nassiunneqarumaarpoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)